

THE LSA LEHTI

ДРЕМЧИНСКО КРЕ
НИИЛЕСКОМЧК
ДППИЛАСЛЕТИ

NUMERO 13/2011
7. MARRASKUUTA – 21. MARRASKUUTA
52. VUOSIKERTA

UUTISET

7.11.2011

TULOSSA

Gerhard Schröder yliopistolla

SAKSAN entinen liittokansleri **Gerhard Schröder** pitää **Martti Ahtisaari** -luennon yliopistolla tiistaina 8. marraskuuta kello 18-20.

Luennon otsikko on Current Situation and Challenges for European Politics in the 21st Century. Kommenttipuheenvuoron tilaisuudessa pitää entinen pääministeri ja puhemies **Paavo Lipponen**.

Itikaisesta Kiroilevaan siiliin

PROFESSORI Itikaisen tutkimusretki oli ensimmäinen suomalainen sarjakuvateos. Se julkaistiin 21. marraskuuta vuonna 1911. Yliopiston kirjasto juhlistaa sarjakuvan 100-vuotisjuhlaa kokoelmanäyttelyllä, jossa on esillä sarjakuvia eri aikakausilta, keskisuomalaisia piirtäjiä ja aiheita sekä alan tutkimusta. Teokset kuuluvat kirjaston fennica-arkistokokoelmaan. Näyttely on esillä yliopiston kirjastossa 24. marraskuuta asti.

Ilokivessä viimeinen Hulinaklubi

KAIKKIEN aikojen viimeinen Hulinaklubi tulla tömähää Ilokiveen eppisenä päivänä eli perjantaina 11.11.11.

Tapahtumalla on takana kolme vuotta hulinointia, 23 klubia, kasa live-esiintyjä ja toinen kasa vierailuvia DJ:itä. Lauteille astuu perjantaina koko Hulina-DJ:iden kööri, mutta sen lisäksi esimerkiksi Flow-festivaaleilla ihmisiä tanssittanut **Michael Cassette**.

Keskitetty haku rep- rakastavaiset erille

Opetusministeriö mullistaa yliopistohakua kaikessa hiljaisuudessa. Jatkossa opiskelijat eivät voisi enää pääsykokeiden jälkeen valita, minkä paikan ottavat vastaan.

SUUNNITTEILLA oleva uusi korkeakoulujen haku- ja valintajärjestelmä suunnitellaan siten, että opiskelijalle tarjotaan ainoastaan yhtä opintopaikkaa, vaikka hän pääsisi sisään kaikkiin hakukohteisiin. Tähän asti opiskelijat ovat voineet päättää pääsykokeiden jälkeen, minkä opiskelupaikan he ottavat vastaan, mikäli he ovat päässeet sisään useampaan yliopistoon.

Muutos liittyy korkeakoulujen sähköisen hakujärjestelmän (KSHJ) kehittämiseen. Vuonna 2013 käyttöön otettavaksi tarkoitettu järjestelmä korvaa useita nykyjärjestelmiä. Tarkoitus on, että ammattikorkeakouluihin ja yliopistoihin haetaan ja paikka vastaanotetaan keskitetysti KSHJ:ssä.

Järjestelmässä opiskelija voi hakea enintään kuuteen kohteeseen. Hakukohteet listataan tärkeysjärjestyksessä, jota ei voi muuttaa enää pistelaskun jälkeen.

Järjestelmä tarjoaa opiskelijalle ainoastaan yhtä paikkaa, jonka voi ottaa vastaan tai hylätä. Paikka on omalla listalla korkeimmalla sijalla ollut paikka, johon pisteet riittävät.

Uudistus tekee mahdolliseksi esimerkiksi sen, että pariskunnat voisivat hakea eri paikkakunnille haluamiinsa kohteisiin ja lopulta ottaa vastaan opiskelupaikat sellaiselta paikkakunnalta, jonne molemmat ovat saaneet

Birgitta Vuorinen

Yliopistot voivat itse päättää, miten he haluavat näitä kiintiöitä käyttää

mieluisaan opiskelupaikan.

OPETUSNEUVOS **Birgitta Vuorinen** opetusministeriöstä kertoo, että järjestelmän tavoitteena on nopeuttaa opiskelijoiden siirtymistä toiselta asteelta korkeakouluihin. Tätä tavoitetta ajatellen on suunniteltu myös järjestelmän toinen merkittävä uusi ominaisuus, jossa hakijoiden tietoihin merkitään, hakevatko he ensimmäistä opiskelupaikkaansa korkeakoulusta vai ovatko he jo aiemmin saaneet jonkin paikan.

”Yliopistot voivat itse päättää, miten he haluavat näitä kiintiöitä käyttää”, Vuorinen sanoo.

Jyväskylän yliopistolla on oltu kiintiöistä huolissaan. Koulutusjohtaja **Kari Pitkänen** sanoo Vuorisen *Fylkkärille* kertoman olevan ristiriidassa hänen käsityksensä kanssa.

”Hallitusohjelmassahan sanottiin niinkin jyrkästi, että kevään päähaku varataan kokonaan ensimmäistä opiskelupaikkaansa hakeville opiskelijoille” Pitkänen muistuttaa.

Hän arvelee tätä taustaa vasten, että kiintiöiden käyttäminen ei varmaankaan lopulta jäisi täysin yliopistojen vapaan harkinnan varaan.

SUOMEN Lukiolaisten Liitto on kiintiöistä hyvillään. Liitto ei ole lausunnossaan myöskään huolissaan siitä, että valintarobotti rikkoisi parisuheteita.

”Tällainen ei keskusteluissamme ainakaan vahvasti noussut esiin. Katsoimme asiaa enemmänkin yksilön oman kouluttautumishalun näkökulmasta”, sanoo liiton edunvalvontasiamies **Joonas Mikkilä**.

Mikkilän mukaan jatkossa voidaan kiinnittää enemmän huomiota järjestelmän joustavuuteen opiskelijan näkökulmasta. Lukiolaisten liitolle tärkeintä on kuitenkin kannanoton perusteella varmistaa mahdollisimman helppo pääsy lukion penkiltä korkeakouluun.

Jarno Liski
paatoimittaja@jyy.fi

Hannu Järivistä sosiaalishteeri

Jyväskylän yliopiston ylioppilaskunnan sosiaalishteerin tehtäviä hoitaa **Hannu Järivistö** vakituksena työskentelevän sosiaalishteeri **Karoliina Vainikaisen** jäättyä äskettäin opinto-

vapaalle.

Opiskelijat voivat kääntyä sosiaalishteerin puoleen kaikissa asumiin, toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvissä ongelmissa.

Sosiaalishteeri Järivistön työhuone löytyy ylioppilastalo Ilokiven oikeanpuoleiselta käytävältä.

Sallinen tuloillaan kärkikolmikkoon

Rehtori **Aino Sallinen** oli viime vuonna Suomen kolmanneksi suurituloisin yliopiston rehtori. Vuotta aiemmin hän oli sijalla seitsemän. Sallista paremmin ansaitsivat ainoastaan Helsingin yliopis-

ton ja Svenska Handelshögskolanin rehtorit.

Sallisen tulot kasvoivat muita yliopistojen rehtoreita enemmän vuonna 2010, kun uuden yliopistolain mukaiset rehtorisopimukset tulivat sovellettaviksi. Sallinen neuvotteli oman sopimuksensa jo eläkkeelle jääneen hallintojohta-

jansa **Erkki Tuunasen** sekä yliopiston nykyisen hallituksen puheenjohtaja **Jorma Rantasen** vastapuolena.

Sallisen ansiotulot kasvoivat vuodesta 2009 vuoteen 2010 noin 62 prosenttia. Keskimäärin yliopistojen rehtorien tulot kasvoivat samalla aikavälillä 23 prosenttia.

SKP palaa puolerekisteriin

Suomen kommunistinen puolue on jättänyt oikeusministeriölle yli 5 000 kannattajakorttia ja hakemuksen SKP:n merkitsemiseksi uudelleen puolerekisteriin. Lain mukaan puo-

luen piti kerätä kannattajakortit, koska se ei saanut kaksissa edellisissä vaaleissa edustusta eduskuntaan. SKP:n Jyväskylän piirijärjestö on kerännyt Keski-Suomessa noin 450 kannattajakorttia. Piirijärjestö pyrkii asettamaan ensimmäiset kunnallisvaaliehdokkaat tänä vuonna.

ii en

Yhdistetty sisäänotto ongelmallista

Tähtipääaineiden sisäänoton niputtaminen muihin voi tarkoittaa opintojen pitkittymistä edelleen.

OPETUSNEUVOS Birgitta Vuorinen sanoo, että uuden hakujärjestelmän tuomaa joustamattomuutta helpottaa osaltaan se, että hallitusohjelman mukaisesti eri alojen sisäänottoa yhdistellään.

”Esimerkiksi tekniikan alalla on täs- tä hyviä esimerkkejä. On sellaisia erillisiä putkia, joista valmistuu eri aloille erikoistunutta väkeä. Tavoitteena on, että nämä voitaisiin valita yhtenä joukkona ja erikoistuminen tapahtuisi vaikkapa vasta vuoden jälkeen.”

Jyväskylän yliopiston koulutusjohtaja **Kari Pitkänen** suhtautuu ajatuksen suurin varauksin. Yliopistolla on

erittäin suosittuja pääaineita, joiden naapuripääaineet eivät ole niin houkuttelevia.

Vuorinen myöntää, että käytännössä taistelu suosituimmista opiskelupaikoista siirtyisi valintakokeista oppilaitosten sisälle.

”Odottaisin, että oppilaitokset tarjoavat opiskelijoille tiettyjä näkymiä siitä, mitkä mahdollisuudet heillä on erikoistua haluamaansa alaan.”

ESIMERKIKSI viestintätieteissä journalistiikka on ylivoimaisesti suosituin hakukohde, siihen haki viime vuonna 715 hakijaa, joista 16 valittiin. Puheviestintään ja yhteisöviestintään hakee vuosittain noin pari sata opiskelijaa. Molempiin aineisiin otetaan kymmenen opiskelijaa.

Keskiaarjoilla laskien tämä johtaisi ti-

lanteeseen, jossa vuoden opintojen jälkeen erikoistumisalaa valitessa sisällä olisi 23 journalistiksi haluavaa, joista seitsemän pitäisi joko lopettaa opinnot tai tyytyä alaan, jolle eivät halunneet. ”Järkevintä olisi, että vaikka opiskelijoilla olisi yhteisiä opintoja, olisi suosituimpien alojen paikat jaettu jo haku- vaiheessa”, sanoo Kari Pitkänen.

Kari Pitkänen

On sellaisia erillisiä putkia, joista valmistuu eri aloille erikoistunutta väkeä.

Kuka pelastaa rakastavaiset?

Kovasydämiset byrokraatit uhkaavat lempiväisiä. Opetusministeri vaikenee ja Päivi Räsänen on Luxemburgissa.

KORKEAKOULUJEN läpäisyn nopeuttamisen nimissä ollaan valmiit hirmuisiin tekoihin. Ystäväpiirit revitään rikki ja teini-ikäiset rakastavaiset raastetaan erilleen.

Lukiolaisten liitossa sydämet on kylmetetty kiintiöpaikat silmissä kiiluen. Opetusministeriössä ”perhekysymykset on huomioitu, mutta päätetty jatkaa valmistelua nykyiseltä pohjalta”. Mutta mitä sanoo opetusministeri **Jukka Gustafsson** (sd.)?

No ei sano yhtään mitään. Soitan sihteerille ja esitän kommenttipyyntöni. Erityisavustaja soittaa ja pyytää soittamaan sihteerille seuraavana päivänä ja esittämään kommenttipyyntöni. Lähetän sen saman tien vielä sähköpostilla ja soitan seuraavana päivänä sovittuun aikaan. Sihtööri on lounaalla. Lähetän sähköpostia erityisavusta-

jalle, joka soittaa ja sanoo, että puhelinhaastattelu ei onnistu. Pyydän lähettääni kysymyksiin vastausta vaikka sähköpostilla. Aikaa on monta päivää.

Kysymykset makaavat avustajan ja sihteerin sähköpostilaatikoissa: ”Pitääkö ministeri tällaisen järjestelmän inhimillistä hintaa kohtuullisena?”

”Onko ministerin mielestä vaarana, että järjestelmän joustamattomuus heikentää sisäänotettujen keskimääräistä opiskelumotivaatiota tai hidastaa toiselta asteelta korkea-asteelle siirtymistä?”

Ei kommenttia. Me jäämme vaille vastauksia kysymyksiimme.

MUTTA onhan sentään **Päivi Räsänen** (kd.)! Sisäministeri perhearvojen puolesta. Hänellä on valta lähettää ratsu- poliisiosasto pysäyttämään tällaisen raakalaismaisuuuden. Eihän rakastavaisia voida riistää toisiltaan juuri, kun on päästy lukiosta ja pitäisi alkaa tehdä lapsia.

”Päivi Räsänen on Luxemburgissa,

joten ei kerkiä paneutumaan asiaan”, kertoo puoluesihtööri **Asmo Maanselkä**.

”Olisi tietysti ihanteellista, että puolisot saavat opiskelupaikan samalta paikkakunnalta, mutta tärkeimpänä kriteerinä on tietty oltava soveltuvuus ja kyvykyys alalle. Uudistuksen tavoitteena on saada nopeutta siirtymisessä toiselta asteelta korkeakouluuihin. Nykyinen hakurumba pidentää työelämään siirtymistä”, vastaa Maanselkä.

Toivo ei ole kuitenkaan menetetty. Opetusneuvos **Birgitta Vuorinen** kertoo, että hankkeeseen voidaan vielä vaikuttaa. Kenties Päivikin vielä ehtii avuksi.

”Perehdymme aiheeseen, kun esitys tulee valtioneuvoston käsittelyyn. Perhenäkökulmat voidaan huomioda monella tavalla esim. helpottamalla siirtymisteitä korkeakoulujen välillä opiskelun jo alettua”, lupaa Maanselkä.

Jarno Liski
patoimittaja@jyy.fi

KYSYN VAAN

Niin, se tumma Nikolai?

JYLKKÄRISSÄ on jo kahdessa numerossa kysely Nikolai Vaalea Lager ja Nikolai Tumma Lager -oluiden erojen perään. Tuoteselosteessa niitä erottaa toisistaan ainoastaan tumman Nikolain lisäainekoodi E160.

E160 on sokerikulööri, eli ruskea sokeriliemi, jota käytetään elintarviketeollisuudessa ruskeana väriaineena. Tietävästi maailmalla tehdään halvempia tummia lagereita niin, että vaalea lager vaan värjätään tummaksi.

Erinäisten vaiheiden kautta Jylkkäri sai Sinebryhoffilta tiedon, että väriä tummaan Nikolaihin antaa karamellimallas. Sokerikulööriä taas lisätään maun pyöristämiseksi.

Tästä heräsi luonnollisesti kysymys, käytetäänkö mahdollisesti myös vaaleassa Nikolaiissa karamellimallasta pilsnermaltaan lisäksi, jolloin edelleen tumma väri tulisi väriaineesta.

Viime numerossa soitimme kuluttajapalveluun, jossa vastausta ei kyetty antamaan suoralta kädeltä. Nyt vastaus on saatu.

Sain tiedon, että tummassa Nikolaiissa käytetään karamellija pilsnermallasta. Olisin kysynyt, käytetäänkö vaaleassa Nikolaiissa samoja maitaita vai jotain muita?

”Kiitoksia mielenkiinnosta tuotteitamme kohtaan, ja pahoittelen vastauksen viipymistä. Panimomestariimme mukaan Vaaleassa Nikolaiissa käytetään vain pilsnermallasta.”

Jyväskylän ylioppilaslehti kiittää vastauksista ja pahoittelee epäluuloisuuttaan.

Se nyt jäi vielä kysymättä, että kuinka merkittävä määrä sitä karamellimallasta siihen tummaan olueen tulee. Jos tämän nyt joku siellä lukee, niin voi soittaa.

Jarno Liski
patoimittaja@jyy.fi

Opinkivi, I kerros, huoneet
119-120
Keskussairaalan tie 2, 40600 Jyväskylä
Faksi (014) 260 3928
Sähköposti jylkkari@jyy.fi,
nettisivut www.jylkkari.fi
Päätoimittaja **Jarno Liski**
010 423 4509, paatoimittaja@jyy.fi

Toimittaja **Elina Mäenpää**
010 423 4510, toimittaja@jyy.fi
Sivillipalvelusmies **Tommi Puska**
010 423 4511, sivari@jyy.fi
Kannen kuva: **Tommi Puska**
Painos 7 000 kpl. Painopaikka I-print
Oy, Seinäjoki, puh (06) 418 6750.
ISSN 0356-7362.

NÄKÖKULMIA

REUNAHUOMAUTUS

Fidel
Castro

Naton genosidaalinen rooli

TÄSTÄ brutaalista sotilasliitosta on tullut ka-
valin alistamisen työkalu ihmiskunnan tunne-
tussa historiassa.

Nato otti tämän globaalien alistajien roolin
heti, kun Neuvostoliitto, joka oli ollut USA:n
veruke järjestön luomiselle, katosi. Sen rikol-
liset tarkoituksiperät tulivat selviksi Serbiassa,
slaavilaistaustaisessa maassa, jonka kansa
sankarillisesti taisteli natsseja vastaan toisessa
maailmansodassa.

Maaliskuussa 1999, kun tämän rikollisen
organisaation maat yrittäessään hajottaa
Jugoslavian Josip Broz Titon kuoleman jäl-
keen lähettivät joukkoja tukemaan kosovo-
laisia separatisteja, he kohtasivat vahvaa vas-
tarintaa maan kokeneilta joukoilta, jotka pi-
tivät puolensa.

Jenkkihallinto, jota Espanjan oikeistolai-
nen José María Aznarin hallitus neuvoi, iski
serbialaisiin televisiokanaviin, Tonava-joen
siltoihin ja Belgradiin, maan pääkaupunkiin.

Kiinan kansantasavallan lähetyttö tuhou-
tui jenkkien pommeista ja monia virkailijoita
kuoli. Tämä ei voinut olla vahinko, kuten
vastuulliset väittivät. Suuri määrä serbialaisia
patriootteja menetti henkensä.

Presidentti Slobodan Milosevic taipui
hyökkääjien ylivoiman ja Neuvostoliiton kato-
amisen vuoksi Naton vaatimuksiin ja päästi
tämän liittouman joukot Kosovoon YK:n joh-
dolla, mikä lopulta johti hänen poliittiseen
tappioonsa ja sitä seuranneeseen oikeuden-
käyntiin vähemmän kuin puolueettomassa
Haagin oikeusistuimessa.

Hän kuoli epäselvissä olosuhteissa vanki-
lassa. Jos serbijohdaja olisi jatkanut vastarin-
taa vielä muutaman päivän, Nato olisi joutu-
nut vakavaan kriisiin, joka oli purkautu-
maisillaan.

Nyt imperiumilla oli kuitenkin enemmän
aikaa käytettävissään levittääkseen hegemo-
niaansa organisaation sisällä alati kasvavaan
alamaisten joukkoon.

Kirjoittaja on
kuubalainen vapaa kirjoittaja.

Läpäiskäämme korkeakoulu

Hallituksella on nyt riuskat otteet,
kun se tahtoo nopeuttaa "kor-
keakoulutuksen läpäisyä".

Korkeakoulutuksen yhteydessä sana "lä-
päisy" kuulostaa jotenkin vanhojen sivi-
siahanteiden vastaiselta, mutta siitä kai
on vanhanaikaista puhua.

Opintotuki kaksiportaistettiin elo-
kuussa. Kandin tutkintoon saa kor-
keintaan 37 opintotukikuukautta.
Maisteriksi jatkava saa lisäkuukausia
enintään 55 kuukauteen asti. Niitä kui-
tenkin saa vasta kandin paperit taskussa.

Korkeakoulujen sähköinen hakujärjes-
telmä tuo käyttöön uusien opiskeli-
joiden kiintiöt. Yliopistoille lupaillaan va-
paata päätösvaltaa sen suhteen, minkä
verran - jos yhtään - ensimmäistä opiske-
lupaikkaansa hakevia halutaan hauissa
suosia.

Toisaalta maata johtaa hallitus, joka
on hallitusohjelmassa sitoutunut va-
raamaan "opiskelijavalinnan päävalin-
nat" "hakijoille, joille ei ole aiempaa vas-
taavan tasoista tutkintoa tai opinto-oi-
keutta".

Pääkirjoitus

7. marraskuuta 2011

Ongelma on se, että asukastilaisuuksiin
tai asukaskyselyjen vastaajiksi vaivautuu
ani harva opiskelija.

Haku on syytä saada oikein kerralla.
Tilannetta ei helpota se, että hallitus ha-
luu yhdistellä opiskelijavalintoja niin, et-
tä pääaineisiin erikoistutaan vasta opin-
tojen aikana. Pahimmassa tapauksessa
opiskelija tuhlaa tukikuukausia todetak-
seen, ettei pääsekään haluamaansa pää-
aineeseen. Uudessa haussa hän on jo
vanhojen kiintiössä.

Jyväskylässä yläkaupungin kohtaloo
puidaan työryhmässä, joka kehittää
keskustan liikennesuunnitelmaa.
Suunnittelupöydällä
on myös
Kauppakadun ylä-
pään shared spa-

ce -katu, jossa jalankulkijat ja pyöräilijät
saisivat haltuunsa koko väylän ja autot
joutuisivat sovittamaan liikkumisensa ke-
vyyden liikenteen ehdoilla.

Nykyisellään keskustan kehittämistä
ohjaavat mummojen valitukset. Näin
on osin siksi, että päätöksenteossa talo-
yhtiöitä kuullaan kyllä, mutta taloyhtiöis-
sä eivät päättää kaikki asukkaat, vaan aino-
aastan omistajat.

Toinen ongelma on se, että asukastilai-
suuksiin tai asukaskyselyjen vastaajiksi
vaivautuu ani harva opiskelija.

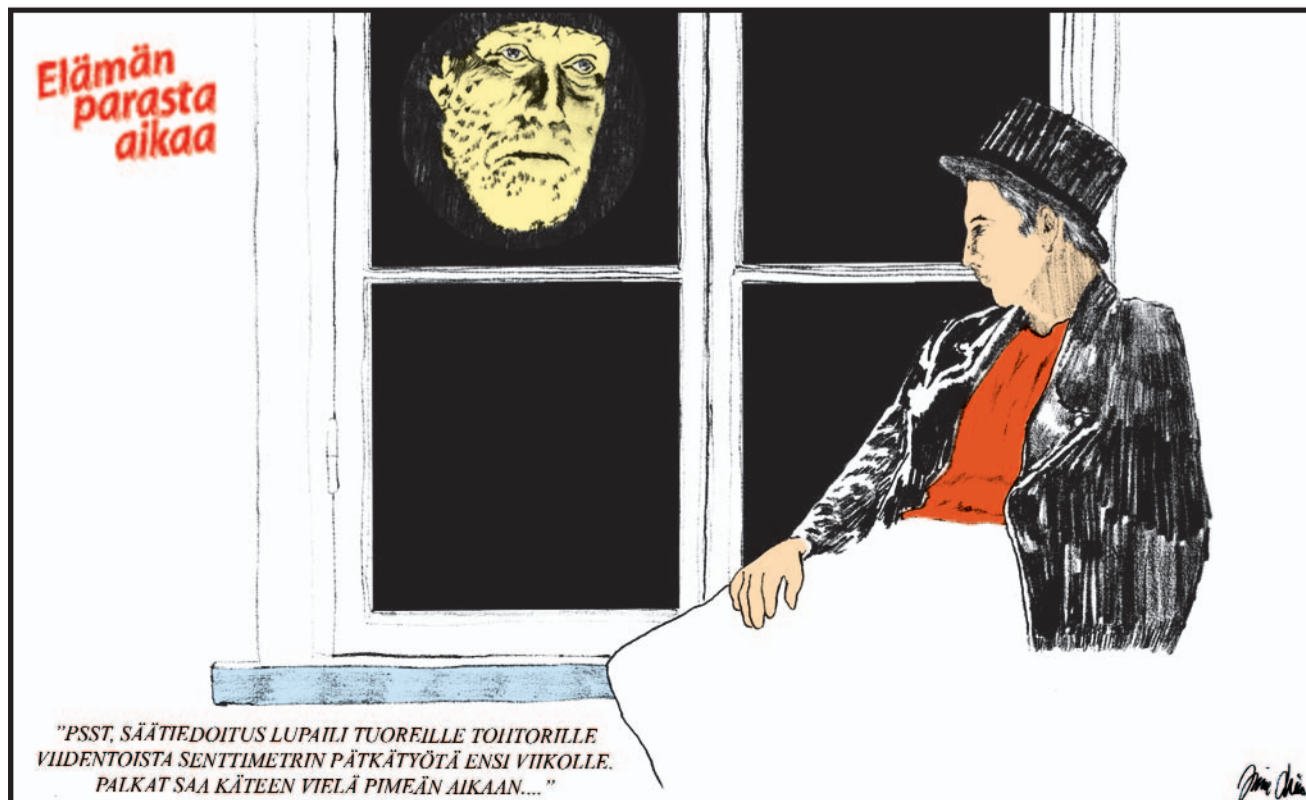
Jarno Liski
paatoimittaja@jyy.fi

TOIMITUS SUOSITTELEE

KEVYT LIIKENNE (pyörä ja jalat).
Kannattaa nauttia poikkeuksellisen
lämpimästä syysäästä vielä ehtiessään.

VALLANKUMOUS (leffat).
Elokuva-arkiston syksyssä vielä viisi leffaa,
joiden taustalla on kommunisteja.

PIPO (asuste).
Osta pipo. Tupsupipo, korvaläppäpipo, mu-
napipo. Pipo.

Minä viittasin, että voinko tulla korjaamaan, ja hän nyökkäsi, minä menin ja sanoin jotenkin siihen tapaan, että minä katsoinkin jo, että tuon mielellään korjaan, koska tuo on ihan väärässä paikassa.

Mauri Pekkarinen (Yle.fi 26.10.)

Edustajistokausi säilyy yksivuotisena

Ylioppilaskunnan edustajistovaalit pidetään tulevaisuudessakin Jyväskylässä vuosittain, vaikka muissa ylioppilaskunnissa vaalit pidetään vain joka toinen vuosi.

Kellastuneet sivut

Myös suurin osa edustajiston jäsenistä oli kaksivuotisen kauden kannalla, mutta vaalikauden pidennys ei äänestyksessä saanut läpimeenon vaadittavaa 3/4 enemmistöä.

Kaksivuotista kautta kannatti 21 edustajaa paikallaolleista. Näin kaksivuotinen kausi jäi kolmen äänen päähän.

Jyväskylän ylioppilaslehti (12.11.1992)

Kortepohjan Lillukka muuntuu moneksi

Nimimerkki Ihmettelen pohtii Jyväskylän ylioppilaslehdessä 12 / 2011 julkaistussa mielipidekirjoituksessaan Kortepohjan vapaa-aikatila Lillukan sunnuntaikäyttöä. Tilan va-

rauskalenteri on nykyisin nähtävillä Internetissä, ja kalenteriin merkitty säännöllinen sunnuntain päiväkäyttö näyttää tehneen mahdolliseksi koko viikonlopun kestävien tapahtumien järjestämisen Lillukassa. Nimimerkki on myös hämmentynyt sunnuntaikäytön mahdollisesta uskonnollisesta luonteesta.

Lillukassa voidaan järjestää kaikenlaista toimintaa ainejärjestöjen tapahtumista kaveriporukan tapaami- siin ja myyjäisistä illanviettoihin. Ainoana ehtona tilan käyttöön on sen varaajan jäsenyys JYYssä tai voi- massaoleva vuokrasuhde Kortepohjan ylioppilaskylässä.

Tähän asti Lillukan säännöt eivät ole rajoittaneet yksittäisellä henkilö- llä kerrallaan hallussaan olevien va- rausten määrää, vaan niitä on voinut

VAPAA SANA

Jylkkäri haluaa tietää, mitä lukijat ajattelevat. Lähetä mielipiteesi sähköpostitse osoitteella jylkkari@jyy.fi tai tekstiviestillä p. 045 137 1957. Kirjoita lyhyesti. Toimitus varaa oikeuden lyhentää ja käsitellä kirjoituksia tarvittaessa.

halutessaan tehdä useitakin jo hyvässä ajoin etukäteen. Sähköisen kalenterin käyttöönotto on helpottanut jatkuvien tai toistuvien varausten te- koa ja vähentänyt kyläsihteerin työ-

määrää.

Lillukan käyttöä kuitenkin pyritään kehittämään jatkuvasti käyttäjien tarpeiden ja saadun palautteen mukaan. Niinpä Lillukan uusissa käytösäännöissä määritelläänkin tarkemmin, miten kauan etukäteen varauksia voi tehdä. Yksittäisen varauksen voi tehdä halutessaan jopa 12 kuukautta etukäteen. Pitkäkestoiset varaukset taas voi tehdä yhdeksi lukukaudeksi kerrallaan. Lillukan käyttöoikeuteen tai tilassa järjestettävän toiminnan luonteeseen uudetkaan säännöt eivät sen sijaan puutu.

Mari Lähteenmäki, Kortepohjan kyläsihteer

Jukka Ruokanen, JYYn hallituksen kylävastaava

Lillukassa voidaan järjestää kaikenlaista toimintaa ainejärjestöjen tapahtumista kaveriporukan tapaami- siin ja myyjäisistä illanviettoihin.

GALLUP

Kuka on suosik- kivallankumouk- sellisesi?

Juuso Tommola
21, sosiologia
"En osaa vastata."

Kira Väätäinen
23, johtaminen
"En osaa sanoa."

Samuli Haimi
21, sosiologia
"Che Guevara. Vastaan hänet persoonan, en poliittisten kannanottojen vuoksi."

Viivi Ali-löytty
23, puheviestintä
"Minna Canth."

IRTOKUVA

TOMMI PUSKA

Didgeridoo-jamit pidettiin kaupunginkirjastolla 25. lokakuuta. Didgeridoo on Pohjois-Australian aboriginaalien puhallinsoitin. Se on maailman vanhimpia ellei vanhin puhallinsoitin. Didgeridooon puhaltelivat Jussi Ristonmaa (vas.) ja Juha Sillman (kesk.). Djembe-rumpua soitti Lotta Karppi. Sillman esiintyy Jyväskylän yliopiston Australia-teemapäivillä 25. tammikuuta.

Mitä tapahtuu yläkaupung

Liikennesuunnitelma muuttaisi Kauppakadun yläpään yhteisen liikenteen tilaksi. Viimeinen sana on päättäjillä, joista kahdeksan vastasi Jylkkärin kyselyyn yläkaupungin kehittämisestä. Kuusi kannattaa lisätilaa terasseille, mutta eivät kadunvarsipaikkojen kustannuksella. Kävelykatumaisuus saa kannatusta.

JYVÄSKYLÄN liikennesuunnitelmaan näyttää nyt jäävän malli, joka muuttaisi Kauppakadun Kilpisenkadulta Vaasankadulle saakka yhteisen liikenteen tilaksi.

Tuleeko jalankulkijoista ja pyöräilijöistä yläkaupungin herroja?

Suunnitelman laadintaa ohjannut liikenneinsinööri **Timo Vuoriainen** kertoo, että yhteisessä liikennetilassa käyttäjien kesken vallitsee vuorovaikutus. Kanssakulkijat otetaan huomioon tasavertaisina.

”Esimerkkinä tällaisesta katutilasta Jyväskylään valmistuu tänä syksynä Asemakadun yläosa Yliopistonkadun ja Kauppalaispihan välillä.”

Ajatuksena on keskustan ympärille tuleva kaksisuuntainen kehä: Kalevankatu, Yliopistonkatu, Vaasankatu ja Hannikaisenkatu. Autoilijat eivät käytäisi ydinkeskustan katuja läpiajoon, vaan kiertäisivät keskustan kehän kautta. Kehän sisäpuolella nopeusrajoitukset laskettaisiin kolmeenkymmenen kilometriin tunnissa.

”Kadunvarsipaikkojen määrää voisi tarkastaa uusien pysäköintitalojen toteutumisen myötä. Niiden vähentyessä voisi katutilaa mahdollisesti vapautua esimerkiksi kahviloiden ja ravintoloiden terasseille. Asiaa katsottaisiin tietty tapauskohtaisesti”, Vuoriainen kertoo.

Kun Jyväskylän liikennesuunnitelma valmistuu vuoden lopulla, kaupungin päättäjät saavat sananvallan. Suunnitelma matkaa kaupunkirakennelautakunnan siunattavaksi tai tyrmättäväksi.

”

Minna Kilpala

Juottolat saavat kyllä pysyä sisätiloissa.

JYLKKÄRI LÄHETTI kaupunkirakennelautakunnan jäsenille kyselyn, jossa tiedusteltiin, tarvitaanko Kauppaka-

Jyväskylän kaupungin liikennesuunnitelman piti alunperin valmistua lokakuun lopulla, mutta suunnitelman laadintaa ohjannut liikenneinsinööri Timo Vuoriainen menee sen jälkeen kaupunkirakennelautakunnan syynättäväksi.

dun yläpäässä tienvarsipysäköintiä, mihin suuntaan Kauppakadun yläpäättä tulisi kehittää, pitäisikö Kauppakadun yläpäähän saada tilaa kahviloiden ja ravintoloiden terasseille ja hyväksyykö vastaaja poikkikatuojen kaksisuuntaistamisen. Lisäksi vastaajien oli mahdollista kertoa omia ajatuksiaan yläkaupungin kehittämisestä.

Kaikille 13 jäsenelle lähetettyyn kyselyyn vastasi kahdeksan. **Jukka Järvinen** (kok.), **Rita Marttinen** (kesk.), **Reijo Savolin** (kok.), **Hannu Hokkanen** (vas.) ja **Raimo Kinnunen** (sd) ovat sitä mieltä, että tienvarsparkkipaikkoja tarvitaan nykyinen määrä. **Salla Saarasan** (sd) ja **Tuija Elina Lindström** (vihr.) mukaan niitä ei tarvita nykyistä määrää.

Kinnunen ja Järvinen pitäisivät

Kauppakadun yläpään nykyisellään, Rita Marttinen on oman pyöräkaistan kannalla. **Minna Kilpala** (vihr.) ja Saarasan kehittäisivät yläpäättä kävelykaduksi. Kävelykatumaisuutta kaipaavat myös Lindström ja Savolin. Savolin kehittäisi yläkaupunkia vai-

”

Tuija Elina Lindström

Kävelykatualueen tulisi olla koko perheen aluetta, koko kaupungin yhteinen olohuone.

heittain kävelykaduksi.

”Ensin Gummeruksenkatuun saakka ja kokemusten mukaan mahdollisesti yliopistolle saakka”, Savolin sanoo.

Hokkanen kannattaa yhteisen tilan katua.

Saarasan mukaan kaupungin keskustassa pyöräilyn reiteistä on tehtävä selkeämmät.

”Autoliikenteen suosiminen kevyen liikenteen kustannuksella on saatava loppumaan”, hän kirjoittaa.

Kaikkien paitsi Kinnusen ja Lindströmin mukaan Kauppakadun yläpäähän pitäisi saada lisätilaa kahviloiden ja ravintoloiden terasseille. Lindström kommentoi ei-vastauksensa lisäksi, että kahvilat kävelykadulla ovat ok, anniskelupaikat eivät niin-

kään.

”Poliisin ja asukkaiden mukaan anniskelupaikat aiheuttavat jo nykyisellään alapäässä ”ikävyöksiä”. Kävelykatualueen tulisi olla koko perheen aluetta, koko kaupungin yhteinen olohuone”, Lindström kirjoittaa.

Kilpala vastaa kyllä, mutta kommentoi, että juottolat saavat pysyä sisätiloissa. Saarasan mukaan terassit ja katurahvilat loisivat elinvoimaa ja tervettä kilpailua.

Hokkanen ja Savolin muistuttavat, että opiskelijat ja alueen asukkaat tulee ottaa huomioon suunnittelutyössä

VUORIAINEN kertoo, että Ruusu-puiston alueelle, keskustan eteläpäähän on suunnitteilla isompi kiertoliitelmä, johon kaikki kadut saataisiin yh-

ille?

TOMMI PUSKA

Timo Vuoriainen arvelee sen nyt valmistuvan ennen joulua. Suunnitelma

distettyä.

”Se tarkoittaisi sitä, että Vapaudenkadusta tulisi kaksisuuntainen väylä uuteen kiertoliittymään saakka Vaasankadusta lähtien. Hannikaisenkatu liittyisi kiertoliittymään, ja sitä olisi mahdollista kehittää kaksi plus kaksi -kaistaisena väylänä Vaasankadun liittymään saakka. Keskussairaalaan tie liittyisi samaan kiertoliittymään. Tämä selkeyttäisi etelään liikenneverkkoa aika paljon.”

Vuoriainen sanoo, että mikäli Vapaudenkatu olisi kaksisuuntainen, se mahdollistaisi joukkoliikenteen reittien tarkastamisen. Hän pohtii joukkoliikennepainotteista Vapaudenkatua.

”Seminaarinkadun osalta voisi harkita, että se rauhoitettaisiin läpikulke-

valta liikenteeltä”, Vuoriainen sanoo.

Kaupunkirakennelautakunnan jäsenet Salla Saaranen, Tuija Elina Lindström ja Rita Marttinen eivät hyväksy poikkikatujen kaksisuuntaistamista. Raimo Kinnunen hyväksyy kaksisuuntaistamisen kaikilla poikkikatuihin. Kilpalan mukaan kaksisuuntaistamiselle ei nyt ole tarvetta, mutta tilanteen muuttuessa sitä on harkittava. Jukka Järvinen ja Hannu Hokkanen hyväksyvät kaksisuuntaistamisen Vaasankadun osalta. Reijo Savolinin mukaan Vaasankatu tai Cygnauksenkatu voisi olla kaksisuuntainen.

Elina Mäenpää
toimittaja@jyy.fi

Kattoterasseille ei ja kyytiä röökipenkille

MYÖS YLÄKAUPUNGIN kuppiloilla on ollut aatoksia asiakasviihtyvyyden lisäämiseksi, mutta suunnitelmille on noussut seinä vastaan. Vakiopaineen tupakkapenkki on saanut kyytiä jo parina kesänä, Ylä-Ruthin terassi oli taistelun takana ja Sohwin torpatun kattoterassisuunnitelman piirroksat ovat yhä olemassa.

Vakiopaineen **Veli-Matti Perälä** tuumii terassihäveiden toteutumisen näyttävän aika epätodennäköiseltä liikennesuunnitelmasta huolimatta.

”Positiivinen pitää olla. En mä suorilta käsin menetä uskoani ja sano, ettei moinen ikinä toteudu. Voihan se olla mahdollista, mutta kovin varma en olisi. Kadunvarsipaikat taitavat olla niin tärkeitä ihmisille.”

Perälä kertoo, että viimeksi viitisen vuotta sitten kyseltiin mahdollisuutta saada Vakiopaineen eteen terassi. Silloin vastaus oli suoraan ei.

”Sinänsä hauskaa, että jos on missä tahansa muussa kaupungissa, terasseja on joka baarin edessä. Kyllä meillekin joku pieni tohon mahtus.”

Tupakkapenkki laitettiin kadulle ensimmäisen kerran toissa kesänä.

”Se oli sellainen 30 senttiä leveä penkki. Kaupungin virkamies otti yhteyttä ja kertoi, että siitä on tullut valituksia. Otimme penkin pois, ei viititty sen takia reuhata. Viime kesänä laitettiin se taas, ja ajateltiin, että pidetään kunnes joku narisee.”

Ja joku narisi.

”Meillä on vahva epäily, että syyllinen löytyy vastapäisestä talosta. On sanottu, että penkki kerää tupakoitsijoita, mutta joka tapauksessahan ihmiset polttaa ulkona, kun sisällä ei saa. Laitamme penkin taas ensi kesänä.

Katsotaan miten käy.”

Jos pieni penkki saa huutia, lienee terassin saamiseen pitkä matka...

Veli-Matti Perälä

Sinänsä hauskaa, että jos on missä tahansa muussa kaupungissa, terasseja on joka baarin edessä.

YLÄ-RUTHIN toimitusjohtaja **Ari Routi** kertoo taloyhtiössä olleen sellaisen kannan, että Ruutin terassista olisi häiriötä. Nyt, kun terassi on paikallaan, ei siitä ole nuristu.

”Ohjaamme ihmiset sinne tupakkale. Se on heille mukava paikka, eivätkä he siellä häiritse ohikulkijoita.”

Routin mukaan 40 vuotta sitten oli olemassa piirroksat kattoterassia varten, mutta eihän siitä mitään tullut. Eikä hommaa ole sen jälkeen ajateltu - olihan terassinkin saanti työn takana.

”Yläkaupunkiin on muuttanut nuorempaa ja avarakatseisempaa porukkaa. Yläkaupunki on kivijalka, erilaisen baarien alue verrattaessa keskustaan”, Routi sanoo.

Hän toivoo, että liikennesuunnitelman myötä tarkastettaisiin tienvarsi-pysäköinnin tarvetta ja Kauppakadun yläpää muuttuisi jaetun liikenteen tilaksi.

”Että tulisi sellainen yhtenäinen ja viihtyisä alue. Yläpään aukio olisi tosi hieno juttu.”

Routi muistelee Ruutin vanhaa ja mukavaa mainetta yliopiston sivukirjastona.

”Nyt me oikein kaipaamme nuorten ideoita Ruutin kehittämiseksi.”

SOHWIN toimitusjohtaja **Juha Oksanen** muistelee myös 1990-luvun alun kattoterassiajatusta.

”Yksi naapuritalon asukki vastusti ajatusta voimakkaasti ihan periaatteesta. Hän tuntui vastaustavan kaikkea. Virkamiehen pitikin esittää ajatusta julkisivulautakunnalle, mutta naapuri oli niin kovasti vastaan, että lopulta hänkin esitti kielteisen kannan.”

Oksanen miettii, että kattoterassiasia pitäisi ottaa uudelleen esille.

”Kaiken turhan vastustamisen pitäisi poistua. Jos muuttaa keskustaan asumaan, pitää tietää, että siihen liittyvät keskustaan kuuluvat äänet. Jos ei niitä kestä, voi muuttaa maalle.”

Oksanen mielestä kävelykadun pitäisi jatkua yläkaupunkiin asti.

”Yläkaupungin hankkeet ovat jääneet Lutakon ja Väinönkadun jalkoihin. Nyt olisi yläkaupungin vuoro, joten liikennesuunnitelmaan sisältyvä ajatus Kauppakadun yläpäästä jaetun liikenteen tilana kuulostaa hyvältä.”

Hän muistuttaa, että yläkaupungin erikoislaatuisuuteen pitää panostaa ja antaa sille se tunnustus, mikä sille kuuluu.

”Siihen kuuluu nuorekkuus.”

Elina Mäenpää
toimittaja@jyy.fi

Gringos Locos ei saa terassia

KAUPPAKADUN alapäässä Aren aukiolla sijaitseva Gringos Locos sai kaupunkirakennelautakunnalta kieltävän päätöksen terassihakemukseensa. Texmex-ravintola olisi halunnut 43-paikkaisen terassin aukiolle.

Gringos Locosin naapurilla, Osuuskauppa Keskimaan Amarillo-ravintolalla, on 150-paikkainen terassi.

Kaupunkirakennelautakunnan puheenjohtaja **Tom Nevanpää** (kok.) sanoo, että kävelykadun käyttösuunnitelman terasseja tarkastellaan kokonaisuutena vuoden-kahden päästä. Onko Amarillonkin terassi siis uhattuna?

”Ei sellaista tahtotilaa ole, että ku-

kaan joutuisi kokemaan terassilupien sa olevan uhattuna. Tietysti siellä Amarillo tai Old Brick's Inn ovat suunnitelleet sisätilansa ja toimintonsa sen mukaan, että ne terassit siinä ovat”, sanoo Nevanpää.

Nevanpää sanoo, että yrittäjien tasapuolinen kohtelu tulee tarkasteluun siinä vaiheessa.

”Myös edellinen yrittäjä Gringos Locosin paikalla haki terassilupia, mutta niitä ei myönnetty. Siinä suhteessa lautakunnan päätöksenteko on ollut linjakasta”, sanoo Nevanpää.

Gringos Locos haki aiemmin huomattavasti suurempaa terassi, joka oli-

si pelastuslaitoksen mukaan haitannut pelastusreitit. Pienempään terassiin pelastuslaitoksella ei ollut huomauttamista.

Sen sijaan poliisilaitos vastusti terassia vedoten kaupungin kanssa sovitun linjauksen vedoten. Taloyhtiö vastusti terassia, ”koska se aiheuttaa asukkaille jättesäät viedessä kiertoamatkaa, tuo mahdollisesti mukanaan häiriöitä ja meteliä”, eikä sen ”koeta olevan hyväksi Pelastusarmeijan pääsiisäntäkäynnin vieressä”.

Jarno Liski
paatoimittaja@jyy.fi

Mies ja ääni -periaate kuumen

1960-luvun lopulla korkeakouluihin alettiin kaavailla demokraattista hallinnonuudistusta. Toteutuessaan uudistus olisi antanut professoreille ja opiskelijoille yhtäläisen äänioikeuden yliopiston johtoa valitessa.

JYVÄSKYLÄN yliopisto vuonna 1968: Kortepohjan ensimmäiset rakennukset valmistuvat, ja opiskelijat saavat

ensimmäistä kertaa edustajiaan yliopiston hallintoelimiin. Kuitenkin osa opiskelijoista kokee vaikutusmahdollisuutensa edelleen liian pieniksi, sillä todellinen valta säilyy professoreilla. Esiin nousee ajatus opintodemokratiasta, jossa kaikki yliopistojen jäsenet päättäisivät yhteisönsä asioista tasa-arvoisina.

SUOMEN ylioppilaskuntien liitto lähti nopeasti ajamaan hallinnonu-

distusta yliopistoissa ja korkeakouluissa. Ehdotuksessa ylin päättävä elin olisi ollut valtuusto, jossa olisi niin professoreita ja muuta henkilökuntaa kuin opiskelijoita. Valtuuston jäsenet valittaisiin yleisillä ja yhtäläisillä vaaleilla, jossa jokaisella yliopistolaisella olisi käytössään yksi ääni. Työntekijällä ja opiskelijalla olisi siis yhtä paljon valtaa.

Mies ja ääni -periaatteen mukainen uudistus sai kannatusta presidentti

Kekkoselta ja opetusministeri **Johannes Virolaiselta** asti. Jyväskylän yliopistolla hallintokollegio vastusti ajatusta, joka heidän mukaansa ”merkitsisi asiantuntemuksen ja tieteellisen pätevyyden syrjäyttämistä päätöksenteossa”.

”Meidän vasta-argumentti oli se, että eipä tuo tieteellinen asiantuntemukseen näytä kauhean hyviä tuloksia tuottavan opetuksessa ja yliopistohallinnossa”, 1970-luvun alussa Jylkkäriä

päätoimittanut **Lauri Perkki** muistellee.

Hallinnonuudistus saapui eduskunnan käsiteltäväksi joulukuussa 1969. Lex Virolaiseksi kutsuttu lakiesitys perustui pitkälti mies ja ääni -periaatteen. Esityksellä oli silloisten hallituspuolueiden eli Keskustapuolueen, SDP:n ja SKDL:n enemmistöjen tuki. Eduskunnan enemmistön kannattama laki oli enää hyväksymistä vaille valmis.

Jylkkäri taisteli opintodemokratian puolesta

Ajatus korkeakoulujen demokratisoinnista saavutti laajan kannatuksen opiskelijoiden keskuudessa 1960- ja -70-luvuilla. Mies ja ääni -periaatetta tuettiin runsaasti sen ajan Jylkkäreissä. Entinen päätoimittaja Lauri Perkki uskoo edelleen, että demokraattinen hallinnonuudistus olisi kannattanut toteuttaa.

”**YLIOPIILASLEHTEÄ** luettiin silloin varsin tiiviisti kampuksella. Se oli

kyllä jokaisen kädessä. Jos jotain halusi opiskelijalle kertoa, niin Jylkkäri oli paras väline siihen, Jylkkärin päätoimittajana 1970–1972 toiminut **Lauri Perkki** kertoo.

Tuolloin opiskelijat olivat varsin poliittisesti järjestyneitä, ja päätoimittajan puoluetausta näkyi lehden kirjoituksissa. Sosialistiseen opiskelijaliittoon kuulunut Lauri Perkki sanoo kuitenkin noudattaneensa hallinnonuudistuksessa ylioppilaskunnan hallituksen vallitsevaa linjaa.

”Tämä mies ja ääni -juttu oli sellainen että oikeastaan kaikki poliittiset järjestöt olivat siitä samaa mieltä. Siinä ei ollut opiskelijoitten kesken mitään

poliittista erimielisyyttä. Rajalinja kulki tavallaan opiskelijoiden ja yliopiston opettajien ja henkilökunnan välillä. Tosin yliopisto-opettajissakin oli paljon sellaisia, joiden mielestä mies ja ääni voisi olla ihan hyvä juttu.”

KAMPANJOINNISTAAN huolimatta Jylkkärin päätoimittaja Perkki ei uskonut, että mies ja ääni -periaatteen mukainen hallinnonuudistus toteutuisi. Hän olikin yllätynyt, kun opetusministeri **Johannes Virolainen** teki eduskunnalle periaatetta noudattavan lakiesityksen. Perkki tosin arvelee, ettei Virolainenkaan olettanut esityksensä toteutuvan.

”Se oli tavallaan poliittista taktiikointia. Toisaalta Virolainen antoi ymmärtää, että hän oli opiskelijoiden asialla, mutta toisaalta hän tiesi, että tämä asia tulisi kaatumaan vaaleissa.”

Vaalien jälkeinen uusi lakiesitys perustui puhtaan demokratian sijaan eri osapuolten kiintiöihin hallinnossa. Perkin mielestä demokraattinen uudistus tyssäsi kuitenkin lopulta johonkin aivan muuhun – nimittäin vuonna 1972 säädettyyn opintotukilakiin. Uudessa laissa opintotuki sidottiin suoritusasteisiin.

”Vaikka ihmiset istuivatkin laitosten neuvostoissa ja yrittivät vaikuttaa, niin loppujen lopuksi hallintoasiat olivat

niin työläitä, että ihmisiltä loppui into. Kukaan ei oikeastaan halunnut mukaan niihin, koska niissä meni niin paljon aikaa. Luulen, että siihen se loppujen lopuksi kaatui”, entinen päätoimittaja arvioi.

LAURI PERKIN mielestä korkeakoulujen demokraattinen hallinto voisi toimia tänäkin päivänä.

”Nyt jälkikäteen ajatellen, kun olen itsekin toiminut opettajana ammattikorkeakoulun hallintoelimiissä, olen edelleen sitä mieltä ettei mies ja ääni -periaate tuottaisi sen huonompia tuloksia kuin tällainen virkamies- ja opettajahallinto. Opettajat ovat nyky-

nsi tunteita

MUTTA hyväksymättä jäi. Lain pääosin kokoomuslaiset vastustajat jarruttivat päätöksentekoa niin kutsutussa Operaatio papukaijassa. Juuri perustettu Professoriliitto toimitti oikeistopoliitikoille sivukaupalla puheita, joilla päätöstä pitkitettiin yli vaalien.

”Kun tuli uusi eduskunta, niin siinä ei radikaalia voimaa enää valitsemassa ollutkaan, että olisi voinut edes kuvitella lain menevän läpi”, Lauri Perkki kertoo.

Vitkastelu raivostutti uudistusta ajaneita opiskelijoita. Jo ennen eduskuntavaaleja, helmikuussa 1970 yliopisto-opiskelijat ympäri Suomen menivät luentolakkoon. Päivän pituisella lakolla pyrittiin vauhdittamaan eduskunnan toimintaa. Lakkoja ja mielenosoituksia seurasi lähivuosina lisää.

Lakiesitys raukesi seuraavana vuonna maan hallituksen ja eduskunnan kaatuessa. Samoihin aikoihin Jyväskylän yliopistolla syntyi sopi-

muksenvaraisia laitosneuvostoja. Näistä kolmessa – psykologian, tietojenkäsittelyopin ja yhteiskuntapolitiikan laitosneuvostoissa – sovellettiin mies ja ääni -periaatetta. Neuvostoilla ei kuitenkaan ollut laillista päätösvaltaa.

ESITYS hallinnonuudistuksesta kaatui eduskunnassa vuonna 1973. Pikkuhiljaa usko opintodemokratian toteutumiseen hiipui. Jylkkärin silloi-

nen päätoimittaja **Pauli Suuniitty** purki turhautumistaan helmikuussa 1975 seuraavasti:

”Ylioppilaspolitiikoinnilla on joskus sanottu olevan kolme yhteistä piirrettä norsujen paritteluun: ensinnäkin sitä tehdään jumalattoman kovalla rytinällä ja melulla, toiseksi kaikki tapahtuu hyvin korkealla tasolla, ja kolmanneksi – tuloksia saadaan odottaa äärettömän kauan.”

Kaikki korkeakoulut kattava hallin-

touudistus kariutui, joten lakiesityksiä alettiin tehdä yksi korkeakoulu kerrallaan. Yleinen ja yhtäläinen äänioikeus väistyi muiden muutosten tieltä. Jyväskylän yliopiston hallinnonuudistus oli vuorossa vasta 1979. Päätösvaltaa siirrettiin keskushallinnosta tiedekuntiin. Hallinto selkeytyi, mutta opintodemokratia vaipui unholaan.

Arimo Kerkelä

Yhteisessä rintamassa

Kun yliopistoissa tavoiteltiin opintodemokratiaa, ajoivat työväenliikkeet demokratiaa yrityksiin. Oli vain ajan kysymys, että kaksi ryhmää löysivät toisensa.

MIES JA ÄÄNI -periaatteen mukainen yliopistojen hallintouudistus olisi antanut opiskelijoille ja laitosten työntekijöille yhtäläisen äänivallan. Kun uudistuksesta tehtiin lakiesitys vuonna 1969, vastustettiin sitä erityisesti oikeistopuolueissa. Jylkkärissä nimerkki Jaska Joku arveli, että vastarinnan taustalla oli pelko demokratisoin-

nin laajenemisesta korkeakoulujen ulkopuolelle:

”Yksi tärkeimmistä syistä siihen, miksi oikeistolehdistössä oikeistolaiset vastustavat korkeakoulujen demokratisointia, lienee pelko, että korkeakoulujen demokratisoinnista saatavat myönteiset kokemukset tulevat voimistamaan yritysdemokratian vaatimuksia. Työläisetkin alkaisivat vaatia mies ja ääni -periaatteen käyttöön ottamista yritysten hallinnosta.”

Opiskelijat ja ammattiyhdistykset tekivätkin yhteistyötä 1970-luvulla ajassa etujaan. Selkeimmin tämä näkyi vuoden 1971 metallityöläisten lakon aikana. Parhaimmillaan parituhat-

ta jyvaskyläläisopiskelijaa osoitti mieltä metallityöläisten puolesta. Lakon aikana ylioppilaskunnan delegaatio kävi Valmetilla esittämässä tervehdyksen lakkoileville työntekijöille.

Jyväskylän ylioppilaslehden silloinen päätoimittaja, taistolainen **Lauri Perkki** antoi lakkolaisille runsaasti palstatilaa lehdessään. Valmetin tehtaan työskentelyolosuhteista raportoitin Jylkkärissä näyttävällä otsikolla ”Valmetti – helvetti”. Tukea tuli myös toiseen suuntaan.

”Mies ja ääni -opiskelijalakon aikana Valmetin pääluottamusmiehet saapuivat yliopiston päärakennukseen ja toivat tervehdyksen lakkoileville opis-

keliöille. Se oli ilmeisesti monille todella suuri järkytys, kun rasvanahka-duunarit kävelivät sisään Alvar Aallon suunnittelemaan yliopistorakennukseen ja marssivat suoraan juhlasalin puhujapöytäntöön”, Perkki naureskelee nyt.

Useat ammattiyhdistykset osoittivat kannatustaan mies ja ääni -periaatetta ajaneille opiskelijoille. Opinto- ja yritysdemokratiaa sekä muita tavoitteita ajettiin yhdessä. Kampanjoinnista huolimatta demokratia jäi kummallakin taholla haaveeksi.

Arimo Kerkelä

Arimo Kerkelä

ään vaikka minkälaisen hallinnollisten tehtävien kuormittamia.”

Myöskään puhdas virkamieshallinto ei Perkin mielestä toimisi. Opiskelijoiden osallistumisen päätöksentekoon ei tulisi kuitenkaan haitata liikaa opintoja.

”Se edellyttäisi tietysti opiskelijoiden osalta sitä, että opiskelijoilla olisi aikaa ja mahdollisuuksia osallistua siihen hallintoon. Se pitäisi rinnastaa opintoon, niin kuin aikanaan rinnastettiin”, Jylkkärin entinen päätoimittaja huomauttaa.

Internationaalinen elokuva

”**KAIKISTA** taiteista elokuva on meil-
le tärkein.”

Tähän **Leninin** kuuluisaan lausah-
dukseen vuodelta 1922 on viitattu
usein nuorissa socialistisissa maissa.
Monesti tuloksena on ollut kyseisen
valtion elokuvataiteen kohoaminen
avainasemaan koko maailman mitta-
kaavassa, oli kyse sitten Neuvostoliiton
1920-luvusta, Puolan 1950-luvusta tai

Kuuban 1960-luvusta.

Tänä päivänä, kun taantumuksen
voimien hetkellisestä voitosta eli val-
tiollisen eurososialismin kaatumisesta
on kulunut kaksikymmentä vuotta,
olisi tuo lausahdus aika kaivaa esille,
mutta käänteisessä muodossa. Se kuu-
luisi:

”Kaikeista ideologioista sosialismi on
elokuvalle tärkein.”

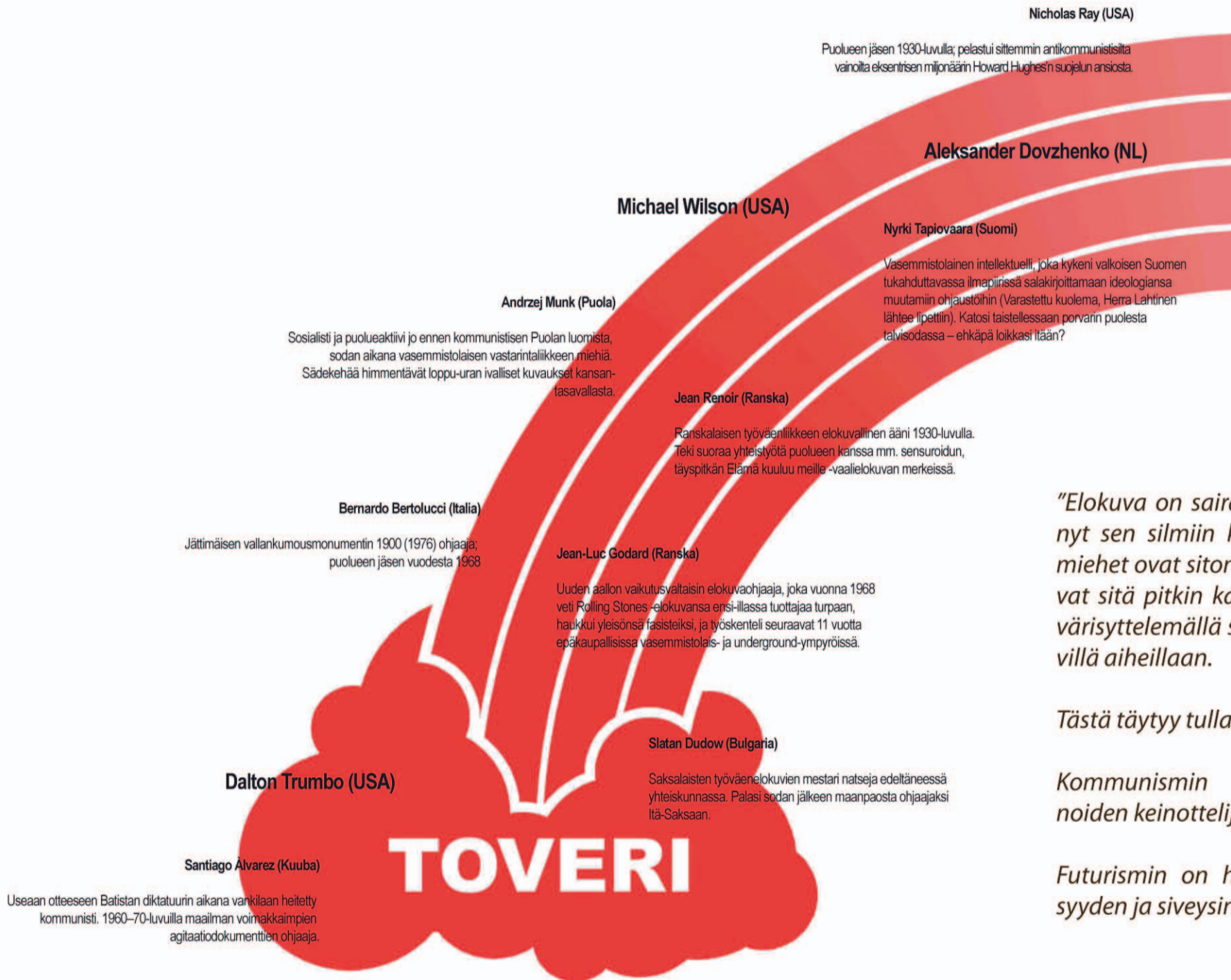
TUSKIN voidaan olla eri mieltä siitä,
että kapitalismi toimi elokuvan kättilö-
nä ja kasvatti sen täyteen taloudelliseen
mittaansa. Mutta kapitalismi ei ole
koskaan suhtautunut elokuvaan vaka-
vasti muuten kuin tuotteena. Disney-
yhtiölle on aivan sama, käärikö se
voittonsa Aku Ankka -elokuvien vai-
ko pehmolelujen muodossa.

Sosialisteille elokuva puolestaan on

aina ollut – ehkä juuri Leninin sano-
jen ansiosta – taidetta ylitse muiden
taidemuotojen. Eikä nyt kyse ole vain
socialistisesta tuotantoympäristöstä, jo-
ka vapauttaa luovat kyvyt pääomapii-
rien terrorista. Vasemmistolainen va-
kaumus on johtanut seitsemännän tai-
teen suurimpiin voittoihin myös por-
variston kahlitsemisissa maissa.

Todisteiksi voimme palauttaa mie-

liin vaikkapa italialaisen neorealismien
ja Ranskan uuden aallon, jotka molem-
mat muuttivat koko elokuvataiteen
suunnan taistelevien vasemmistolais-
ten johdolla. Puhumattakaan
Hollywoodin kulta-ajan mustasta list-
tasta, jonka hysteerisen logiikan muka-
an joka toisella amerikkalaisella
huipputekijällä oli jonkinlainen kom-
munistimenneisyys.

”Elokuva on sair-
nyt sen silmiin k-
miehet ovat sitor-
vat sitä pitkin ka-
värisyttelämällä s-
villä aiheillaan.

Tästä täytyy tulla

Kommunismien
noiden keinottelijat

Futurismien on h-
syyden ja siveysin

Dalton Trumbo (1905–1976)

Kenties Hollywoodin historian legen-
daarisin käsikirjoittaja. Yhdysvaltain
antikommunististen vainojen aikana
1940–50-luvuilla Trumbo joutui must-
talle listalle, eikä kertaakaan taipunut
”ystävällismieliseksi todistajaksi” eli
tovereidensa ilmiantajaksi. Pääinvasto-
in, Trumbo väänsi väsymättömästi
käsikirjoituksia peitenimillä koko syn-
kän vuosikymmenen, johti taistelua
mustaa listaa vastaan ja liittyi jopa uu-
delleen puolueeseen 1954. Hän voiti
kaksi oscaria väärillä nimillä (Loma
Roomassa ja Hiljainen sankari).
Trumbon kreditoinen Spartacuk-

sen (1960) käsikirjoittajaksi merkitsi
mustan listan murtumisen alkua; val-
lankumouksellisista näkemyksistään
ei sankariskanaristi tässäkään yhtey-
dessä tinkinyt.

Spartacus

Michael Wilson (1915–78)

Trumbon tavoin mustalistattu käsikir-
joittajakuuluisuus, jonka filmografia
hakee vaikuttavuudessa vertaistaan:
Ihmeellinen on elämä, Paikka aurin-
gossa, Kwai-joen silta, Apinoiden pla-
neetta...

Vuonna 1953 hän lyöttäytyi yhteen
muiden demokraattisesti ajattelevien
elokuvantekijöiden kanssa, ja valmis-
ti kansainvälisen kommunistisen ay-
liikkeen tuella underground-klassi-
kon asemaan kohonneen työtaistelu-
kuvauksen Maan suola.

Wilsonin uralle mahtuu oikeastaan
vain yksi häpeätahra: ensimmäinen

Hollywood-elämäkerta Che Gueva-
rasta, joka sai ensi-iltansa puolitoista
vuotta vallankumoussankarin teloit-
tamisen jälkeen. Elokuva mainitaan
yleensä silloin, kun kaikkien aikojen
alituksia yritetään määrittellä – heti Ed
Woodin tekeleiden jälkeen.

Che Guevara

Aleksander Dovzhenko

Ukrainan kuuluisin elokuvaohjaaja, ja
tärkeimpiä nimiä koko neuvosto-
maan kulttuurihistoriassa ylipäätään.
Lokakuun vallankumouksen jälkeises-
sä sisällissodassa Dovzhenko taisteli
puna-armeijan riveissä. Elokuvante-
kijäksi hän ryhtyi 1920-luvun puolivä-
lissä. Hänen kuuluisin teoksensa, on
maatalouden kollektivisaatiota lyyri-
seen sävyyn tarkasteleva Maa (1930).

Spektakulaarisilla lentokohtauksil-
la höystetty Siperia-epos Aerograd
(1935) valmistui itsensä Stalinin suo-
rassa suojeluksessa. Dovzhenkon
ideologiaan sekoittui aina jonkin

Kuvantekijät

KANNATTI asiantunteva cinefiili mitä tahansa poliittista ideologiaa, hänen eteensä avautuva todistusaineisto on musertava: vasemmistolaisesti suuntautuneet tekijät ovat yksinkertaisesti luoneet valtaosan viime vuosisadan merkittävistä elokuvista.

Heidän luomustensa vilpitiön intoimieli, viiltävä älykkyys ja viime kädessä myös puhdas ihmisrakkaus tarjoa-

vat himmentymättömän esimerkin kaikille tulevillekin elokuvantekijöille, jotka etsivät teoksiinsa sydäntä ja sielua ulkokultaisen speaktaakkelin sijasta.

VIIME VUOSINA edistyksellisiä elokuvahelmiä on yritetty siivota pois niin television tarjonnasta kuin ihmisten muististakin.

Elokuvan historiaa on alettu kirjoittaa uusiksi siten, että monet vakuumukselliset mestarit (kuten **Dudow** tai **Álvarez**) sivuutetaan vähin äänin, ja sosialistisissa maissa työskennelleiden tekijöiden koko ura nähdään taisteluna epädemokraattiseksi koettua järjestelmää vastaan.

Elokuva-arkiston syysarja puhalttaa hieman elämää tähän ummehtunee-

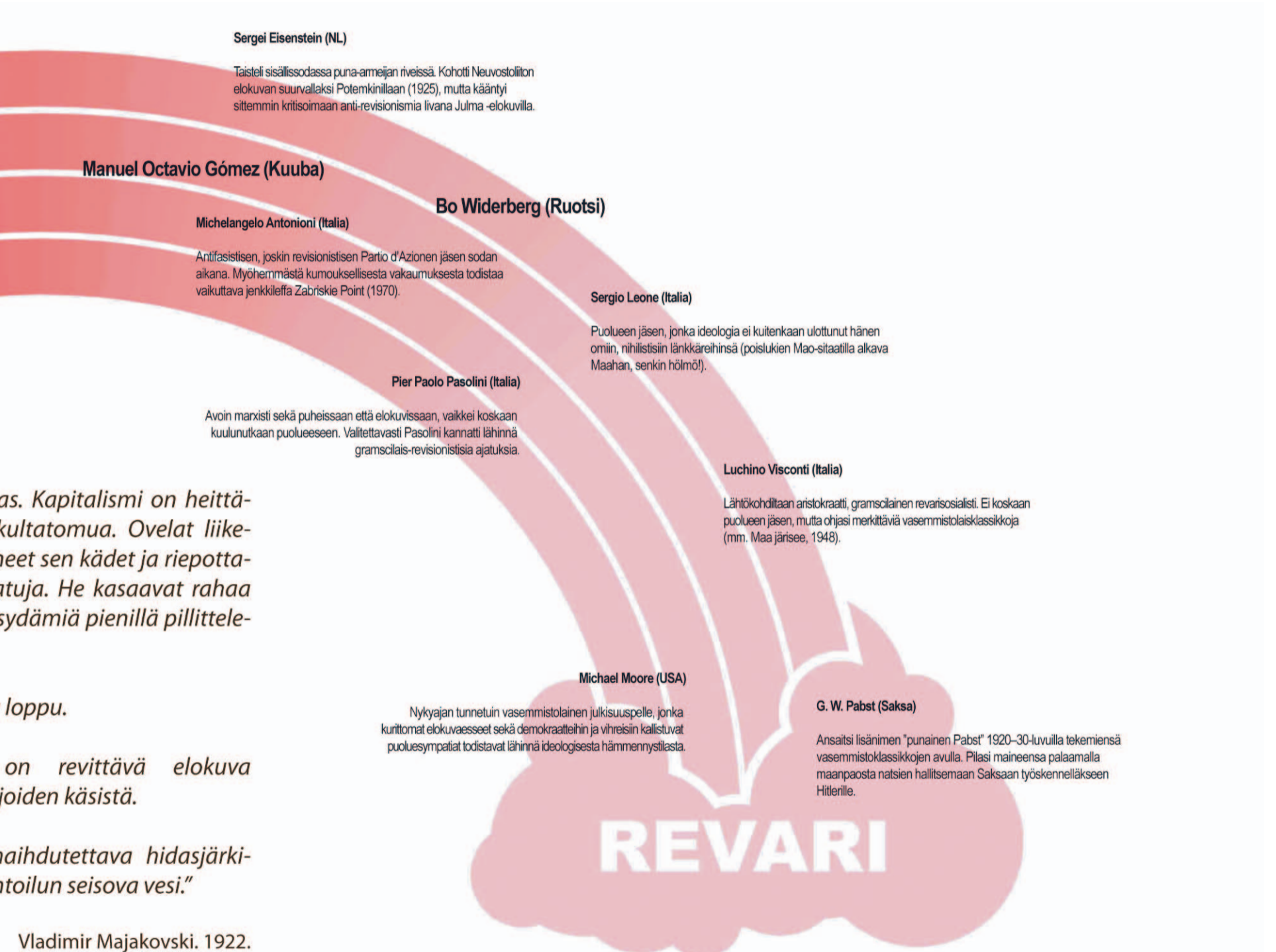
seen tilanteeseen, ja marssittaa kannaille viisi kommunistista kestoklassikkoo.

TEOSTEN TAKANA seisoo viisi kunnan kommunistia: käsikirjoittajat **Trumbo** ja **Wilson**, sekä ohjaajat **Dovzhenko**, **Gómez** ja **Widerberg**. Sarja muistuttaa sosialistisen elokuvan ainaisesta ajankohtaisuudesta ja välttä-

mättömyydestä – ja saa jokaisen taantumuksen kannattajan näkemään pu-naista!

Petteri Kalliomäki

Elokuva-arkiston vallankumoussarja sunnuntaisin klo 18.00 11.12. asti Dynamon auditoriossa (Piippukatu 2) Sarjan ohjelmisto netissä:

GRAFIKKA: ANTTI PEKKALA/JARNO LISKI TEKSTI: PETTERIKALLIOMÄKI

(1894–1956)

verran patriottiishenkistä epämääräisyyttä, minkä takia hän joutui epäsuosioon ensin kotitasavallassaan ja lopulta myös Stalinin silmien edessä.

1940-luvun lopulla hän joutui ohjaajana loppuelämäkseen karanteeniin.

Aerograd

Manuel Octavio Gómez (1934–88)

Ennen Castron valtaannousua kuubalaista elokuvaa oli tuskin olemassa-kaan, ja Gómezin kaltaiset marxilaiset filmihullut elättelivät turhia toiveita Meksikonlahden Hollywoodista elokuvakerhojensa pimennoissa. Vallankumouksen jälkeen Kuuba kohosi kuitenkin nopeasti kolmannen maailman johtavaksi elokuvamaaksi, ja Tomas Gutiérrez Alea ja Santiago Álvarezin kaltaisista radikaaliohjaajista tuli art house -suosikkeja myös länsimaissa. Gómezin Ensimmäinen machete-taistelu (1969) oli uudenlainen, rohkea aluevaltaus: historian

oletettavasti ensimmäinen tietoinen ja vakavahenkinen pseudodokumentaari, joka kuvasi 1800-luvun lopun vapaustaistelua ikään kuin uutiskamerat olisivat olleet jo tuolloin paikalla tallentamassa tapahtumia.

Ensimmäinen machete-taistelu

Bo Widerberg (1930–97)

Widerbergin antibergmanilainen kritiikki lietsoi ruotsalaisen elokuvan uuteen kukoistukseen 1960-luvun alussa. Hän vaati ohjaajia tekemään elokuvia ihmisten todellisuudesta, eikä pelkästään metafysisistä ongelmista ja Jumalasta. Widerbergiin henkilöityy yksi osallistuvan elokuvan kuuluisimmista "mainostempauksista". Häntä ei päästetty Cannesissa oman Ådalen 31 -elokuvansa näytökseen villapaidassa, joten hän jäi esityksen ajaksi brittiohjaaja Lindsay Andersonin kanssa teatterin aulaan hoilaamaan työväenlauluja.

Perimmäinen ideologia Widerbergillä lienee kuitenkin ruotsalaiskansalliseen tyyliin lähempänä sosiaalidemokratiaa kuin varsinaista kommunismia.

Ådalen 31

VAPAALLA

Lisko laski kaiken varaani.

Yksiöön en äitee ota

Sirkku Peltolan Yksiöön en äitee ota -näytelmän ensi-ilta on Huoneteatterissa (Sammonkatu 4) lauantaina 12. marraskuuta. Esityksen on ohjannut **Anna-Mari Laulumaa**. Yksiöön en äitee ota on nähtävissä 17. joulukuuta asti.

KAMPUS KINO

Ti 8.11. klo 19
**Viimeinen sirkus/
Balada triste de
trompeta**
(Espanja/Ranska
2010)

Sisällissodan aikaiseen Espanjaan ja sirkuksen värikylläiseen maailmaan sijoittuva Viimeinen sirkus on espanjalaisen kulttiohjaaja **Álex de la Iglesia**n mustalla huumorilla rydytetty romanttinen toimintatragedia. Tragediaa sekä mustaa huumoria piisaa kerrakseen, kun sirkusklovni pakotetaan osallistumaan sotaan. Vuosia myöhemmin sotilasklovnin poika, Javier, saa työtä sirkuksen surullisena pellenä. Javier tutustuu sirkuslaisten monenkirjajaan joukkoon ja toiseen klovniin Sergioon. Kaveruksilla on yhteinen tavoite, sillä he molemmat haluavat voittaa sirkuksen kauneimman ja julhimman naisen sydämen.

Ti 15.11. klo 19
**Jumalista
ja ihmisistä /
Des hommes et
des dieux**
(Ranska 2010)

Xavier Beauvois'n tositahtumiin perustuva Jumalista ja ihmisistä kertoo seitsemästä sodan keskellä elävästä munkista Algerian vuoristossa. Munkit tarjoavat kyläläisille lääkintähoitoa ja apua asioiden hoidossa, mutta kieltäytyvät tarjoamasta lääkintäapua muslimisisseille. Yhtä jyrkästi munkit kieltäytyvät armeijan tyrkyttämästä suojeluksesta. He uskovat voivansa pysyä konfliktin ulkopuolella. Cannesin elokuvajuhlien Grand Prix -palkinnon voittanut ja Ranskassa yli kolme miljoonaa katsojaa elokuvateattereihin kerännyt elokuva on puhutellut katsojia laidasta laitaan.

Höstfest kasvoi iso

HEAR RY järjestää monipuolisen festivaalin Ilokevissä. Yhdistyksen puheenjohtaja **Kyösti Ylikulju** suosittelee järjestämään omat bileet, jos valmis

tarjonta ei miellytä.

”Ajatus siitä, että syksylläkin pitäisi olla jokin kunnan festivaali mitä odottaa, oli muhnut kauan. Meillä oli pal-

jon ideoita jostain aivan erilaisesta kuin mitä Jyväskylän muut tapahtumat kokemuksemme mukaan ovat olleet.”, **Kyösti Ylikulju** sanoo.

ANNA KALLUNKI

Ylikulju näkee uuden festivaalin tuovan eloa Jyväskylän tapahtumakentälle. Uusi toimija, jolla on uudet periaatteet, varmasti herättelee vanhojakin toimijoita.

HEAR RY:N porukoiden nyt kolmatta kertaa järjestämä Höstfest tarjoaa mahdollisuuden tehdä utojakin asioita.

”Kuten aikaisempinakin vuosina, toteutamme sen mitä itse haluamme, emmekä sitä mitä jokin yleisö haluaa nähdä. Tekemisemme takana on innostus eikä tapa”, **Ylikulju** sanoo.

Festivaalia vietetään **Ylikuljun** mukaan festivaalin vuoksi:

”Teemme tätä järjestämisen ilosta ja otamme riskejä. Järjestäminen itsessään on jo festivaali, ja tapahtumapäivät sen huipentumia, joihin muut tulevat tarkastamaan työn hedelmät”

HÖSTFESTIN järjestäminen tapahtuu **Hear ry:n** periaatteiden mukaisesti.

”Kaikki saavat tehdä eikä tarvitse edes osata! Tekemällä oppii ja kehittyä, vähitellen vastuu kasvaa”, **Ylikulju** sanoo.

Kovin selkeitä roolejakaan ei tarvitse ottaa. Samat ihmiset valitsevat esiintyjä, askartelevat **Hear-eläimiä** ja puuhapusseja sekä tekevät tekemisistään radio-ohjelmaa.

”Hearin toimintaan ei liity tuottoaineita, sen ei tarvitse olla hyödyllistä ja laskettavissa”, sanoo **Ylikulju**.

Hän kertoo, että välillä tavoitteellisuus tuo paineita, mutta tavoitteet voi **Hearissa** määrätä mahdollisimman pitkälle itse.

”Teemme vahvasti omaa juttuamme myös siinä mielessä, että emme mieltä mitään muuta ajattelevat. Sen sijaan pyrimme tekemään mahdollisimman hyvin!”

Yhteistyökumppaneiksi **Hearille** ovat kelvanneet vain sellaiset tahot, joiden arvomaailma on samansuuntainen kuin **Hearilla**. Raha ei ratkaise, eikä lavoja ole nimetty olutmerkkien mukaan. **Kassit** ja **paidat** ovat reilun kaupan puuvillaa, ja **Hear-tuotteet** on tehty hamahelmikoruja lukuunottamatta kierrätetyistä materiaaleista.

”Ei jatkuvasti okseta, että tulosta saavuttaakseen pitäisi myydä oma moraalinsa”, **Ylikulju** sanoo.

”Jyväskylässä suuri osa tapahtumis-

Huomenna hän tulee Vakiopaineessa

Jyväskyläläinen harrastajateatteri AdAstra esittää **Samuel Beckettin** romanttista komediaa Huomenna hän tulee Vakiopaineessa. Ensi-iltansa esitys saa lauantaina 12. marraskuuta kello 18.

Tulkinnassa absurdin teatterin klas-

sikko sukeltaa syvälle ihanankamalaan ihmisyyteen ja nauraa lämpimästi ennakkoluuloille marssittamalla näyttämölle niin homo- kuin heterokulttuurinkin stereotyyppioita laidasta laitaan.

Näytelmän on ohjannut **Erika Hast**. Teatterielämyksestä voi nautiskella tammikuulle asti Vakiopaineen teatteritilassa.

My way or the highway

Hipposhallissa järjestetään My Way -messut 15.–16. marraskuuta.

Tapahtuman tarkoituksena on esitellä nuorille erilaisia vaihtoehtoja niin opiskelu- ja työpaikkoihin kuin harrastuksiin ja vapaa-aikaan.

Kohderyhmä on 14–25-vuotiaat ja

nuorten parissa toimivat aikuiset, joiden tekemistä kaipaavat: ahteri ylös sohvalta.

Vuosittain tapahtumaan on osallistunut 4000–6000 nuorta ympäri Keski-Suomen. Tapahtuman järjestävät vapaaehtoiset, korkeakouluissa opiskelevat nuoret.

My Way on ilmaistapahtuma. Tänä vuonna teemana on kansainvälisyys.

oksi

ta on yliopisto-opiskelijoiden järjestämiä. Alakaupungin ketjupaikat pyrkivät haalimaan nämä tapahtumat, koska ne tuovat pienellä vaivalla tuvan täyteen. Porukkaa tulee paikalle juomaan ja tuomaan rahaa, vaikkei ohjelmaa eikä mitään persoonallista olisiakaan. Riittää että sanotaan tapahtuman olevan tietyn porukan ja että porukka tulee paikalle", Ylikulju valittelee.

Ravintolat tekevät ainejärjestöille tarjouksia, joihin sisältyy sitoumus järjestää kaikki tapahtumat kyseisessä baarissa. Vastineeksi sitoutumisesta ravintolat tarjoavat rahaa tai juomalippuja ainejärjestön hallitukselle.

"Tällaisessa diilissä etu jää pieneksi rivijäsenelle. Suoraan voi sanoa huijaukseksi tai korruptioksi ennemminkin", hän sanoo.

Ongelmaksi Ylikulju nimeää myös sen, että tapahtuman järjestäjät eivät saa poiketa baarin omasta linjasta.

"Olen kahdesti ollut soittamassa levyjä humanistien yhteisissä syysbileissä ja lentänyt pihalle! Yleisöltä ei kysytty. Tästä voi päätellä, että järjestäjä merkitsee baarille vain rahaa", Ylikulju sanoo.

Hän sanoo tietävänsä kaksi muutaakin levynsoittajaa, joille on käynyt yhtä kehnosti.

KYÖSTI YLIKULJU tietää miten tapahtuman järjestämiseen saa vapaamat kädet.

"On todella helppoa järjestää tapahtuma itse, myydä lippuja, päättää musat ja buukata. Ainejärjestö tai muu ryhmä voi järjestää vähän kuin kotibileet, mutta yökerhon hyvillä puolilla. Erityisiä iltoja, jotka jäävät mieleen erityisinä muistoina", hän neuvo.

Yksi ravintola nousee ylitse muiden siinä, että se antaa järjestäjälle vapaat

kädet. Ylioppilaskunnan omassa Ilokivessä ei pelata pelkästään taloudellisella mittarilla, vaan järjestäjillä on mahdollisuus epäonnistua ja oppia virheistään.

"Joku toinen paikka olisi sanonut että ette tule koskaan enää ja olisi silloin itsekkin hävinnyt. Senkin jälkeen jos tapahtuma menee huonosti, ollaan valmiita keskustelemaan, miten ensi kerralla onnistuttaisiin paremmin", Ylikulju toteaa.

Kyösti Ylikulju

On todella helppoa järjestää tapahtuma itse, myydä lippuja, päättää musat ja buukata. Ainejärjestö tai muu ryhmä voi järjestää vähän kuin kotibileet, mutta yökerhon hyvillä puolilla.

HEAR JÄRJESTI vuonna 2007 ensimmäisen tapahtumansa, joka veti tosi vähän porukkaa, mutta siinä oli sisältöä, jonka vuoksi halu jatkaa oli suuri. Ylikulju kertoo maksaneensa oppirahansa:

"Innostuminen johtaa epäonnistumisiin, mutta sitten kun saa jatkaa, se johtaa parempiin onnistumisiin kuin mikään muu!"

Anna Kallunki

Ilokiven wc-paperitelineeseen on ikuistettu mielipide akateemisen tutkinnon arvosta.

Vessavitsejä ja vastarintaa

Vallankumouksellisia mielipiteitä on kautta aikain ilmaistu graffiteissa ja nykyään myös wc-seinäkirjoituksissa. Kyteekö akateeminen vallankumous Jyväskylän yliopiston vessoissa?

WC-KIRJOITUKSET ovat osa yliopistoyhteisön keskustelukulttuuria. Kirjoitukset puuttuvat vain uusimmista miestenhuoneista sekä esimerkiksi yliopiston pääkirjaston toisen kerroksen vessoista, joissa kirjoituksia on maalattu viime aikoina peittoon.

Yksi luonnollisimmista wc-tekstien aiheista tuntuu olevan itse tarpeiden toimittaminen. "Alvar (Aalto) ei koskaan ymmärtänyt, että paskominen on yksi elämän suurista nautinnoista", valittaa nimimerkki Ark. yo C-rakennuksen ahtaahkossa miesten vessoissa. "Eilen tuntui vielä hyvältä ajatukselta syödä pari habaneroa", tuskailee eräs

seinäraapustaja.

JOIDENKIN tiedekuntien toaleteista voi lukea sisäpiirin vitsejä. Esimerkiksi Historian miesten vessan muokattu kieltolappunen kehottaa heittämään wc-pönttöön (**Eero** ja **Erkki Fredriksonin** karttoja. "Minä vahingossa koko karttakokeelman, onko tämä paha?", kommentoi seuraava kirjoittaja.

Vessan seiiniin puretaan myös turhautumista: "Ei taia meikästä musiikkitieteilijää tulla" (Musican vessa). Mattilanniemen matematiikan rakennuksen wc:n seinään rustatun analyysitaulukon perään on vuodatettu väärän oppiainevalinnan tuskaa: "Mitä vittua mä täällä teen?!!"

MATTILANNIEMEN analyysitaulukon lisäksi myös Ylistön vessoissa on matemaattinen kaava. Luonnontieteilijät vaikuttavatkin olevan ylpeitä taidoistaan. Humanistit sen sijaan tyytyvät C-rakennuksen vessoissa populaari-

kulttuuriviittauksiin: "Me olemme (huma)nistit, jotka sanovat NI!"

Entäpä se vallankumouksellisuus ja yhteiskunnalliset kannanotot? On niitäkin. Useisiin kampuksen vessoihin on esimerkiksi liimattu tarroja, joissa lukee: "Tämä on Opetusministeriön ja Hallintoviraston TULOSMITTARI. Jos et tuottaa voi suuria määriä, sinun turha on pöksyjäs kääriä. Tulostuuta turpaan -vastarintaliike."

YKSI mielenpainuvimmista wc-kannanotoista puolestaan on vessaremontin mukana kadonnut teksti, jossa kirjoittaja ilmoitti lopettaneensa yliopisto-opinnot. Jotkut wc-kävijät kommentoivat kirjoitusta, osa hyväksyvästi ja osa syyllistäen.

On yliopiston vessakirjoituksissa ainakin jotain eroa baarien wc-kirjoittelemaan. "Akateemista wc-seinäkeskustelua – hienoja sanoja", tiivistää C-rakennuksen aulan miesten vessan kirjoitus.

Juho Takkunen

FAKTA

Täysipainoiseksi sisäilmafestivaaliksi kasvanut Hear ry:n Höstfest esittää yli 30 artistia Suomesta ja ulkomailta. Jyväskylän ylioppilastalo Ilokivessä 18.–19. marraskuuta on luvassa huuruisen psykedeelista bluesia, garagerokkia, noise-folkia, äänitaide-poppia, afrobeatia, underground-runoutta, nykysirkusta, musavideoita sekä kuoromusiikkia. Festivaalin lisäksi luvassa on kolme ennakkoklubia, päiväklubi ja Hear-näyttely.

Ennen varsinaista tapahtumaviikonloppua festivaalin järjestämistä voi seurata Radio Hearilta osoitteessa hear.fi. Festivaalit järjestetään talvokoolla, ja kuka tahansa voi osallistua.

Syrjäytetty vallanmulkkaus

PERÄSSÄHIHTÄJIEN luvutulla maalla Suomella on ainakin yhdessä valtaan liittyvässä asiassa aivan oma, itsenäinen linja. Olemme pitäneet päämme vallankumouksen suhteen. Meillä nimitäin on täysin omaperäinen sana kuvaamaan vallankumousta.

Lähisukukielemme viro ja monet muut eurooppalaiset kielet ovat lainanneet vallankumouksen nimityksen ranskasta. Ranskalainen yhteiskuntafilosofi *Montesquieu* antoi 'takaisin palaamista tai kiertymistä' merkitseväälle révolution-sanalle uuden, poliittisen sisällön.

Vallankumouksen käsite on nuorena sivistyskielessämme uusi juttu. Vasta 1800-luvun puolivälissä syntyi tarve kehittää uudissana kuvaamaan hallinnon kumoamista. Euroopan hulluna vuonna 1848 lehtimiehillä riitti kirjoitettavaa, kun silloin tapahtui useita kapinoita ja vallankumouksia. Sen ajan suomalainen ykkösmedia, yksivuotias *Suometar*-lehti, pyrki asiallisesti seuraamaan ajan melskeitä. Lehdessä kirjoitettiin ensin vallanhäiriöstä ja myöhemmin valtakumouksesta. Moiset uutuustermit oli syytä selittää lukijoille mainitsemalla sulkeissa sana revolutioni.

Suomen kielen kehittäjillä oli kova työ etsiä sopivia sanoja kuvaamaan muista kielistä tunnettuja asioita ja käsitteitä. Muotoutuva sivistyskieli tarvitsi sellaista sanastoa, jota kuka tahansa suomalainen saattoi ymmärtää. Vaikka osa uudissanoista oli ”tekemällä tehtyjä”, kirjallisiin julkaisuihin otettiin mieluummin myös kansankielessä esiintyneitä vanhempia ilmauksia. Tavallista oli, että ennestään olemassa olleesta sanasta löytyi uuden käsitteen aihe.

Ennen vallankumous-sanankäytön keksimistä Suomessa puhuttiin kapinasta, joka tarkoitti kovaa ääntä ja metelöintiä sekä kaikenlaista riitaa ja eripuraa. Kapina merkitsi niin ikään hiljaisempaa ääntelyä: esimerkiksi lehdet tai kuivuneet nahanpalat saattoivat kapista. Ranskan vallankumouskin oli Franskan kapina, mikä kuulostaa aika kuivalta ilmaukselta – sananmukaisesti. Kapina nimitäin johtuu sanasta kapa, joka tarkoittaa kuivaa tai kuivattua. Kapakala saattaa olla nykyihmisillekin tuttu juttu. Voisi myös spekuloida, lieneekö venäläistä alkuperää oleva kapakka samaa kuivuuksanastoa: eikös kapakkaan mennä kostuttamaan kuivaa suuta ja sammuttamaan janoa.

Euroopan kiehuessa 1800-luvun puolivälissä havahduttiin Suomessakin siihen, ettei pelkkään ääneen viittaava kapina riitä kuvaamaan yleviä vallankumouksia. Valtakunnallisia järkytyksiä ja kumouksia oli 1600-luvulta alkaen nimitetty länsisuomalaisella mulkkaus-sanalla. Kansankielessä mulkata merkitsee 'kaatua, kaataa, siirtää, sekoittaa, vaihtaa'. Kun vallankumouksista rohjettiin ruveta kirjoittamaan lehdissä suomeksi, sattui niin, että ensimmäisten kirjoittajien mieleen tuli juuri vallanmulkkaus. Kirjoitettiin myös valtakunnan mulkkauksesta.

Heli Hämäläinen

”

Kapinalla ei rukouksessa tarkoitettu väkivaltaista nousua esivaltaa vastaan' vaan rauhattomuutta eli meteliä tai hälinää.

Kapina on merkinnyt monenlaisia tavallisuudesta poikkeavia ääniä askelista sanaharkkaan. Kengänkannat kapisevat, samoin toraisat akat. 1500-, 1600- ja 1700-lukujen jumalainpalveluksissa rukoiltiin, että ”sodat, riidat, kapinat ja tapelukset” pysyisivät pois väkivaltaisista rukoilijain keskuudesta. Kapinalla ei rukouksessa tarkoitettu väkivaltaista nousua esivaltaa vastaan' vaan rauhattomuutta eli meteliä tai hälinää. Ennen pitkää kapina vakiintui merkitsemään kansan koontumista ja metelöintiä hyökkäys- ja kumouksmielessä.

Länsisuomalainen mulkkaus tarkoittaa 'kaatumista, kaatamista, siirtämistä, sekoittamista, vaihtamista'. Mulkkauksen törmä nykyään lähinnä tuijottamista tarkoittavassa mulkoilla- tai mulkkausta-kohteeseen ja pois. Lisäksi aivan tuttu sana luonnonmullistus kuuluu mulkkauksien kanssa samaan sanapesueeseen. Vallanmulkkaussana kaadetaan valta eli valtio.

Vallankumous kuulostaa ylevältä, koska se ei ole järin murteellinen sana. Siinä valta merkitsee valtakuntaa tai valtiota, joka kaadetaan nurin. Vallankumoussana edelsivät mm. **Elias Lönnroin** viattomantuntuinen vallanhäiriö ja **Paavo Tikkanen** valtakumous.

”

Vallankumous on siis aineksiltaan täysin sama kuin valtakunnan mulkkaus, mutta kielimiesten henkilökohtaisten mieltymysten takia se näyttää erilaiselta.

Sivistyneistö kilpasilla

SANOILLA ON käyty henkilökohtaista valtataistelua. Suomen kieltä kehittänyt sivistyneistö kilpaili keskenään siitä, kenen sananiekkan ilmaisu sai eniten tuulta alleen. Eri julkaisujen välillä oli suuriakin riitoja siitä, mikä uudissana milloinkin katsottiin sopivaksi. Makuasioista kiisteltiin.

Suometar-lehden nokkamies, savolainen **Paavo Tikkanen** inhosi pohjalaista mulkkaus-sanaa. Jos hänen mieltymyksensä eivät olisi vaikuttaneet poliittisen suomen kielen tärkeimmällä foorumilla, saattaisimme edelleen puhua vallanmulkkauksesta vallankumouksen sijaa. Tikkanen rakensi vähemmän murteellisen termin valtakumous, joka levisi laajaan käyttöön. Myöhemmin **Daniel Europaeus** yleistytti muodon vallankumous. Molemmat sanat tarkoittavat samaa kuin valtionkumous – valta ei merkinnyt käsky- tai hallitusvaltaa, vaan valtakuntaa tai valtiota.

Vallankumous on siis aineksiltaan täysin sama kuin valtakunnan mulkkaus, mutta kielimiesten henkilökohtaisten mieltymysten takia se näyttää erilaiselta. Yhtä kaikki, sana tuonee mieleemme kapinaa suuremman tapauksen, metelöivät väkijoukot ja kaiken kaatamisen kumoon, nurin, ylösalaisin.

Heli Hämäläinen

Eläimille soikoon laulu sekä säästäväisyydelle

MATTI TULLA

MOTELLI SKRONKLE on rakennettu neljän peruskiven varaan. Rakennelmasta tuli viriili ja seestynyt, monipuolinen ja yksinkertainen. Romanttinen ja vittuuntunut. Yhtiönopealla kaahauksella ja äärimilleen viedyllä rauhalla, rujolla kauheudella ja herkällä rivoudella Motelli on pirstävä väriläiskä täällä harmaiden, matalien laatikoiden keskellä.

LASKEVA AURINKO värjää. **Esko Varonen** etsii pihalla elämänsä naista. **Hannu Raatikainen** hieroo kaljuaan. **Petteri Rajanti** syö soppaa. Varonen hipsii paikalle ja... kuin huomaamatta kaikki on kaunista. Kitara on vielä ketelossa ja leipä pöydällä. Meillä on siinä rauhallista.

Motelli Skronkle on kokonaisvaltainen, hengittävä yhteisö, kuin vanha kyläkoulu. Välillä kasvatetaan perunaa, välillä kierretään dieselinkatkuisella bussilla ympäri Eurooppaa. Välillä poltetaan tupakkaa, välistä hakataan halkoja kuun hohteessa. Tärkein raja on siinä, ettei rajoja ole.

Soitanta on usein mahtipontista, basso jytisee, mutta sanat ovat pieniä ja hentoja, kuin yössä kulkeva koi. Perinteistä humpppakaavaa Motelli rikkoo luihin ja ytimiin uppoavalla, rytmisellä toistolla.

Tai sitten soitto on hiljaista kuin hämähäkin kuiskaus, ja laulu möreää luolan uumenista kajahtavaa. Tai sitten käärmeäistä sihinää tai jotain edellisten sekoitusta. Hämmentävää joka tapauksessa, ja herättävää.

NELJÄNNESVUOSISATA sitten Motelli rullasi bussillaan läpi Jyväskylän. Raatikainen purskautti henkilökohtaisen vitutuksensa paperille. Syntyi Aids. Biisi on itseironista tajunnanvirtaa räikeimmillään, positiivista nihilismia, jossa osoitetaan, muttei lyödä. Tulkitkaa miten tahdotte: ”löysimme kymmenen penniä likaisen porttikongin perältä, ehkä siinä on

Motelli Skronklen intensiivinen vaellus seisautti Vakiopaineen kellot ja yleisön. Petteri Rajanti soittaa bassoa, Hannu Raatikainen kitaraa ja Esko Varonen lyömäsoittimia.

Aids. Mä revin perseeni ihan muuten vaan”.

Motelli riemuitsee soitolla ja leikittelee sanoilla. Näin laulusta tulee yksi instrumentti muiden joukossa. Yksinkertaisimmillaan Motellin estetiikka on tyypistetty Umzaga-biisissä yhteen sanaan. Kun se puhalletaan torvien läpi, musiikki, liike ja rytmi yhtyvät. Kouvolan liepeillä Jättömaa-festareilla tänä vuonna tehosteena oli höyryävän lumenkaatopaikan lisäksi valtava kokko. Ja soppa oli valmis. Syntyi

shamanistinen riitti, jossa aika menetti merkityksensä.

Hilpeimmillään sanat ovat herkkiä kuin kieli, mieli tekisi lipaista. Ja kun värisevään otteeseen lisätään hipaus kantaaottavuutta, saadaan jotain risti-riitaista mutta sopusointuista: ”Housut ylös, housut alas, se on pikapano. Vaan kuinka pääset taivaaseen, on vaikeempi jo sanoo. Kuolivat sademetsät, näet sä vai et sä.”

MOTELLI SKRONKLE on aina ollut

tiivis kollektiivi, mutta samalla myös ilmavan laaja, kuten kyläkoulu. He ovat ehdottomia, ja ehdottoman rakastavia. **Linkolaa** peesaillen he julistavat: ”Ampua teidät pitäis luomakunnan kruunut. te tuhoatte maailman jota rakastan”.

Markku Peltolan, ryhmän tuleentuijottelijan, poismenon johdosta on yksi Motellin neljästä peruskivestä hukassa, mutta yhä heillä on hallussaan liekki sekä ajatus. Yhä kaikuu siellä ja täällä heidän surkea sotahuutoonsa:

kroaak kurk kurk...

Kirkastavan Motelli-vierailuni päättyessä ilta on pimeä, kohtapuoliin syysmusta. Enää yhdestä olen ehdottoman varma: Motelli Skronkle on kaksisilmäinen ja yksinaamainen lauma. Kuten he itse ilmaisevat: ”Leopardi on ylpeä pilkuistaan ja puhveli sarvistaan. Suden voima on laumassaan.”

Ja vielä tämä lauma vaeltaa.

Matti Tulla

Mikä ihmeen Skronkle?

Taidekollektiivi Motelli Skronkle ei koskaan ole varsinaisesti murtautunut suuren yleisön tietoon mutta kiemurrellut harvojen ja valittujen kuulijoiden korvakäytävissä jo 80-luvulta asti. Motelli Skronklen alkutahdit lyötiin vappuna 1983, kun Kajaanin kaupunginteatterissa työskennellyt **Han-nu**

Raatikainen (kitara, laulu) sai vierelleen multitalentit **Markku Peltolan** (basso ja kitara) ja **Esko Varosen** (lyömäsoittimet, laulu). Kaikilla oli vankka teatteritausta ja -koulutus, mikä näkyikin sitten esiintymisissä rohkeina kokeiluina ja tinkimättömyytenä: parin soinnun hypnoottiset junnaukset

soitettiin vaikkapa sinisiksi maalattuna ketsuppia valuen. 80-luvun lopulla porukkaan vakiintui myös **Petteri Rajanti** (basso,kitara)

Skronklen asenne teki vaikutuksen sielunveljiinsä, Sielut Veljet -yhtyeeseen joka kiinnitti Motellin Seal On Velvet -levymerkilleen. Yhtye äänitti

aktiivisimpana ajanjaksonaan kolme pitkäsoittoa **Ismo Alangon** ja kumppaneiden yhtiölle: *Motelli Skronklen* ('91), *Susien Lain* ('92) ja *Koin* ('94).

Skronkle sai aikaan myös TV:n ja teatterin puolella, mainittakoon esim. *Alhola* (MTV3 '91) ja *Iso yksinäinen naurava shamaani* -teatteriesitys (1988

alkaan n. 700 esitystä)

Markku Peltola poistui ajasta ikuisuuteen vuoden 2007 viime hetkinä, mutta trio jatkaa satunnaista keikkailua ja neljännen levyn äänitystä.

Ja niin, Skronklehan on pyörivän kivi pyörän äänitehoste *Pulteri*-sarjakuvasta.

Lapsiräppiä makuhuone-studiosta

Eka Vekara: Kukkulan kuningas / Tehtaassa on tanssit (Baby Records 1991)

TÄLLÄ PALSTALLA arvioitiin jo muutama vuosi sitten Spraykaalien Spray-LP, joka edustaa jokseenkin ainutlaatuisia genreä suomalaisen musiikin historiassa. Ainakaan vielä ei ole tullut vastaan toista levyä, jossa 12-13-vuotiaat lapset räppäävät aikuisten kirjoittamia rasisistisia ja seksistisiä tekstejä. Lapsiräppäreinä Spraykaalit sen sijaan eivät olleet ainoita lajissaan.

ENSIMMÄISTEN suomalaisten raplevyjen joukosta löytyy lahjellaisen Eka Vekaran omakustannus-single, joka julkaistiin jo vuonna 1991. Arviolta vähän toisella kymmenellä oleva artisti poseeraa levynkannessa oikeaoppisesti graffitin edessä ja kellarissa. Räppäriin kaulassa roikkuvassa ketjussa näyttäisi kylluvan cd-levy.

JOS SPRAYKAALIT edusti suuren levy-yhtiön setien suojassa tehtyä lapsiräppiä, Eka Vekaran levyllä on viehättävän kotikutoinen tunnelma. Kaikesta päätellen artisti on kirjoittanut kappaleiden tekstit itse, ja myös kappaleiden tuotanto lienee hoidettu kotistudiossa senaikkaisella alkeellisella tekniikalla. Valistunut veikkaus on, että soundit ja rytmit ovat

lähtöisin Amiga-tietokoneesta, mutta varmuutta asiasta ei ole. Levyn tuottajana on häärinyt Aladin Ace-K -nimimerkki.

TEKNISESTÄ yksinkertaisuudesta huolimatta musiikki osoittautuu ihan toimivaksi. Eka Vekaran räppäys ei herätä samanlaista myötä-häpeää kuin Spraykaalit, koska tekstien aiheet sopivat äänenmurrosta odottelevan pojän suuhun. A-puolella Eka Vekara antaa oman panoksensa räppigenrestä tuttuun oma-kehuun, B-puoli taas kertoo 1990-luvun alussa suosituista tehdasreiveistä. Erityisesti soundimaailman takia Eka Vekaran singleä voi suositella kaikille tietokonenostalgiikoille, joita kiinnostavat 1990-luvun alun Amigat ja muut sen ajan laitteet.

EKA VEKARAN äänitetuotanto jäi tähän yhteen singleen, mutta nyt kolmikymppinen mies vaikuttaa edelleen Lahden seudulla. Hänen rap-uransa myöhemmistä aktiviteeteista ei ole tietoa.

Mikko Mattlar

Sarjassa esitellään unohtuneita kulttilevyjä

DIVARIN HELMI

ARVIOT

Sallisen kausi 1992-2012

Näytelmä lähtee liikkeelle kaksintaistelusta, jossa kaksi tasaväkistä soturia kamppailee kampuksen hallinnasta. Tiiviin taiston jälkeen näytelmän päähenkilö Sallinen peittoaa sotaväeksi värvättyjen opiskelijoiden avustuksella vastustajansa "pienimällä mahdollisella marginaalilla", ja julistautuu kampuksen kuningattareksi kansan hurratessa.

Talousvaikeudet ja lama syöksevät kuitenkin päähenkilön heti uuteen selviytymiskamppailuun, jonka seurauksena tästä kehkeytyy yhä vahvempi johtaja. Itseluottamuksen vahvistuminen kääntyy pian itseään vastaan, ja lopulta yksinvaltiasta johtaa yliopistoa "lähes sotatilaorganisaatiolla".

Näytelmä pyörittelee vakuuttavasti kaunokirjallisuuden klassikkoteemaa vallan turmelevasta vaikutuksesta. Se vangitsee katsojan mukaansa kuin tämä olisi yksi opiskelijoista ja henkilökunnasta, jotka ajetaan suorastaan nerokkaan ovelasti yhä ahtaammalle.

Loppukohtauksessa rappeutuvia rakennuksia käytetään taidokkaasti vääristyneen vallankäytön symbolina, kun yliopisto joutuu pakenemaan yhä kauemmas palavien palkkakuittien ja Visa-laskujen hehkusta loistavasta rehtoraatista, jonka ikkunasta Sallinen jää maanisesti hymyille heittelemään Student Life -armopaloja tyhjälle näyttämölle.

Riikka Valtonen

"Pelottavan aito tulkinta"

Easy rider -Matkalla
Ohjaus: Dennis Hopper

Onko vielä pitkä matka jonnekkin? Klassikkoleffassa Easy Rider motoristit Wyatt (**Peter Fonda**) ja Billy (Dennis Hopper) hyppäävät pyöriensä selkään ja aloittavat pitkän taipaleen Yhdysvaltojen halki. Päämääränä on Mardi Gras -karnevaali New Orleansissa, mutta taival on kohdettua tärkeämpi.

Reitiltä poiketaan niin hippikommunissa kuin putkassakin. 60-luvulla tehty Easy Rider on selvinnyt vuosikymmenistä kunnialla, vaikka ajat ovatkin muuttuneet. Hippiaate valjuuntui, eikä elokuvan huumekeuhkaus sävätä enää entiseen tapaan. Aikoinaan arkoja aiheita on käsitelty valkokankaalla sittemmin turtu-

miseen asti. Sanoma vapauden tavoittelusta vetoaa kuitenkin edelleen.

Matkakertomus etenee vuorokausirytmien tahdissa. Päivisin ajetaan jylhissä maisemissa. Illan hämärtyessä päähenkilöt etsivät yönsijan ja keskustelevat henkeviä. Tarina kaartelee kohtauksesta toiseen joskus turhankin verkkaisesti.

Onneksi erinomaiset näyttelijäsuoritukset pitävät mielenkiintoa yllä. Peter Fondan tulkitsema surumielinen Wyatt on elokuvan sielu. Myös ohjaaja Dennis Hopper tekee loistavan roolityön riehakkaampana Billynä. Vielä kun kyytiin poimitaan mainiot musiikit, on tuloksena oman aikansa merkkiteos.

Arimo Kerkelä

"Tie vie edelleen mallikkaasti"

Opiskelijan koti Jyväskylässä

ASUNTOMME ON SUUNNITELTU OPISKELIJOILLE!

- Vuokrataso on edullinen.
- Kaikissa asunnoissa on nopeat tietoliikenneyhteydet vakiovarusteena.
- Koasilla kaikki asumismenot sisältyvät vuokraan; sähkö, vesi, tietoverkko ja pesutupa.

YKSIÖT – 585 yksiötä eri puolilla Jyväskylää.

SOLUASUNNOT – Soluasuntoja sekä yksin muuttavalle että kimppekämpään haluaville. Soluissa asuu 2-4 opiskelijaa.

PERHEASUNNOT – Perheasuntoja avo- ja aviopareille, sekä lapsiperheille. Vain toisen hakijoista tulee olla opiskelija.

Keski-Suomen opiskelija-asuntosäätiö
Kauppakatu 11 A, 40100 Jyväskylä
Puh. 010 820 4444, fax 010 820 4411
asiakaspalvelu@koas.fi, www.koas.fi

ASUNTOJEN POHJAKUVAT, HINNAT JA HAKEMINEN:
www.koas.fi

JÄRJESTÖT

Ari Tikka Helsinki Zen Centeristä pitää yleisöluennon aiheesta "Mitä on zen?" Jyväskylän pääkirjaston pienessä

luentosalissa lauantaina 12. marraskuuta kello 13. Tilaisuuteen on vapaa pääsy. Tervetuloa! www.jklzen.net

Jylkkäri on luettu.

Jyväskylän yliopiston opiskelijoista 58% tarttuu Jylkkäriin heti sen ilmestyttyä.

Mainokset lehteen myy Heli Uusi-Uitto
e-mail: heli.uusi-uitto@opiskelijamediat.fi
puh: 044 5000 460

www.jylkkari.fi

Jos et tiedä mitä tehdä,
lue Jylkkäriä.

IN ENGLISH

Let's face it, when it comes to customer service, VR sucks.

Willie Lahti

WILLIE'S LESSON

Finnish revolution

THE WORD revolution, according to Merriam-Webster, can be defined as "a sudden, radical, or complete change". A revolution can be political, socioeconomic, intellectual or technological. Revolution can be seen as positive or negative, depending upon whose eyes are making the observation. While to some, a particular revolution may offer hope, to others revolution is seen as a threat. Finland has had its share of revolutions, both large and small. The Club War of the 1590's, the Finnish Socialist Worker's Republic of 1918, The Mäntsälä rebellion of 1932, and the electoral uprising staged by the Rudimentary Finns in 2011, are all examples of peasant uprisings in Finland which can be interpreted in radically different ways, depending upon your own personal worldview. Finland could use any number of small-scale revolutions in the near future. Please allow me to make a few humble suggestions.

Proposed Finnish Revolution #1: Boycott restaurants that don't prepare their food on-site

I've always had my suspicions concerning particular national chain restaurants and their kitchen operations. These suspicions were confirmed by an article that was recently published on the YLE (the Finnish Broadcasting Company) website. In a nutshell, the article states that most of the meals served in the kitchens of said restaurants are produced in factories and then reheated and arranged on plates by Food Warming Technicians before being served to the customer (Ravintolaruokaa valmistuu einesteh- taissa, Yle.fi). Apparently these corporate practices exist because consumers like their food to be uniform and consistent and served quickly? Served quickly? Have these corporate shills ever eaten at their own restaurants incognito? With the chronic understaffing which is the norm in the modern corporate environment, quick service doesn't exist even at the fast-food level in Finland. Let's show our support for the personal touch by doing our occasional dining out at locally owned restaurants, - establishments with personality that

choose to employ cooks who actually know their way around a kitchen.

Proposed Finnish Revolution #2: Do something, almost anything with the VR Group

Let's face it, when it comes to customer service, VR sucks. Winter comes as a surprise to the Finnish State Railway year after year and trains struggle to keep the timetables. Executives remain baffled as to why trains designed for use in southern Europe are physically challenged by the icy climate of the subarctic. New ticketing systems are introduced before the sales infrastructure is equipped to deal with them. One set of trains - the Intercity 2 operates without restaurant cars, and will continue to do so, at least for the next few years. Conductors are overworked to the point of stress-induced illnesses until they have no option but to go on sick leave. Tickets are ridiculously overpriced when you consider that our society claims to encourage its members to use mass transit. Perhaps the most annoying thing about this lame-duck company is that it's very operations are reliant on our tax money. I'm not suggesting that we privatize the rail system, but there must be some way that it can be made to operate more efficiently and economically in a way that it would benefit its owners - meaning we the taxpayers. This revolution should not be achieved through cuts in quality or means of service, but through a comprehensive long-term plan with a bit of common sense thrown in.

Proposed Finnish Revolution #3: Let's take over the S Group

If you have one of those green bonus cards you are a shareholder in the S Group, the monstrously huge cooperative retailing association that has woven itself into the fabric of Finland from north to south and in between. If you are a shareholder you have the right to vote in the elections for the Council of Representatives. Through participating in these elections, which virtually nobody does, we could have a say in how the cooperative operates. As the S

Group states on its own website "You can actively affect the development of your own cooperative by standing as a candidate in the Council of Representatives election or by fielding your own candidate. The Council of Representatives is the highest decision-making body in a cooperative. It decides on, for example, the cooperative's profit distribution." By fielding and voting for our own candidates, we could put a stop to the cancerous spread of the lifeless and mind-numbingly identical service stations, hypermarkets, and chain restaurants that are ruining our landscapes and cutting down on our options

in more ways than one.

Proposed Finnish Revolution #4: Take care of the dreadlock problem

How about we all agree to get rid of the dreadlocks already? They look ridiculous and they don't smell that great either. You will never be **Bob Marley**, an orc, or a warrior in Braveheart. Think of the potential reductions in strained neck injuries! Hat sales will increase as more and more people are able to wear headgear other than shapeless wool sacks. Underemployed hairdressers will be

experience an increase in clientele. The list of potential positive effects of this proposed revolution just goes on. The most effective revolutions are rarely carried out through violent means. Change is inevitable whether it be for the better or for worse. As members of this society, whether temporary or permanent, we all have the ability to implement this change through peaceful transition, either at the ballot box, or through creative discussion with acquaintances, friends, and peers. What sort of Finland would you like to live in?

Willie Lahti

Kulttuuriravintola

Ylä-Ruth

Seminaarinkatu 19

Jyväskylä

TULE TUTUSTUMAAN UPEAAN läpi vuoden käytössä olevaan terassiimme!

Esiintyjät:

4.11. Oluen Ottajaiset, vapaa pääsy

5.11. Pinstripe klo 22, liput 3 €

12.11. Trio Jaripekka klo 22, liput 3 €

19.11. The Telefunkes klo 22, liput 3 €

26.11. The Linder Band klo 22, liput 3 €

19.11.

HÖSTFEST 2011

PÄIVÄBRUNSSI alk. klo 12
ESIINTYJÄT n. klo 13
Monthly Python-kuoro
Jaakko Laitinen & Roinari
Jari-Matti Nurminen
Pekka Kumpulainen & Ystävät
Joose Keskitalo

Brunssi 5 €
Ohjelma 6 €

TIETOVISA
joka tiistai klo 21

PS: Olemme myös facebookissa

MENOT

Höstfest Ilokiivessä

Höstfest 2011 järjestetään perjantaina 18. ja lauantaina 19. marras-

kuuta Ilokiivessä. Undie-festivaali elää jo kolmatta kertaa.

Viikonlopun aikana esiintyy reilusti yli parikymmentä artistia, kuten Gaspard Oil, Goathound, Hapanjuuri, Harmaa Getto, Ignatz, **J. K. Ihalainen & Ryan Francesconi**, Rytque, Kamarikuoro Cantinovum, Muuan mies, Laitasaaren keisari, Yona ja Orkesteri Liikkuvat pilvet, Congo Love Show, DJ Bongo Man ja **Lucie Niemelä**. Luvassa on bluesia, garagea, noise-folkkia, äänitaidepoppia, afrobeatia, underground-runnoutta, nykysirkusta ja kuoromusiikkia.

Höstfest esitetään myös suorana internetradiossa osoitteessa www.hear.fi

Ylä-Ruthilla nautitaan lauantaina kello 12–18 päiväbrunnista, jolloin kuullaan Surunmaata, Joose Keskitaloa ja **Jari-Matti Nurmista**. Luvassa on myös yllätyksiä.

Jarkko Ahola vetää Queenia

Queen-konsertissa Ilmavoimien ja Merivoimien edustusorkesterit valtaavat Paviljongin yhdessä Teräsbetonin laulaja **Jarkko Aholan** kanssa. Aholalla on täytettävänä saappaista suurimmat. Taipuvatko Queen-klasikot läheskään niin kuin **Freddie Mercuryllä?**

Danko Jones Lutakossa

Kanadalaisrokkari **Danko Jones** tuo trionsa Jyväskylään tanssisali Lutakkoon sunnuntaina 20. marraskuuta. Lippuja myy poikkeuksellisesti myös Tiketti.

Yhtye julkaisi uusimman levynsä *Below The Beltin* vuonna 2010. Bändi nähdään myös Joensuussa, Tampereella, Turussa ja Oulussa. "I live by the code of the road.."

SONAATTIN TOIMIPISTEET

Sonaatti

elinvoimaa ja makuelämyksiä

KAHVILAPALVELUT

RUOKAYMPYRÄ

SONAATTIN TOIMIPISTEET

TOIMIPISTEIDEN RUOKALISTAT NETISSÄ WWW.SONAATTI.FI

SONAATTI www.sonaatti.fi

Ilokiivi

OPISKELIJOIDEN OMA LOUNASRAVINTOLA

MA 7.11.
Kasvispizza
Paistettua kalaa
Kalkkunakastike

MA 14.11.
Juustoinen linssikeitto
Currykala
Jauhelihapihvi,
kermapiippurikastike

TI 8.11.
Kasvismakar onilaatikko
Makaroni-laatikko
Nakkikastike

TI 15.11.
Kasvispata
Lohikeitto
Kebabkiausaus

KE 9.11.
Pinaattiohukaiset
Kalamurekepihvi
Broilerkookoskeitto
Lihakastike

KE 16.11.
Sienirisotto
Silakkapihvit
Curryporsaspata

TO 10.11.
Porkkanasekeitto
Gratinoidut
tonnikalakääröt
Lihapyörökät

TO 17.11.
Kasvishernekeitto,
pannari
Hernekeitto, pannari
Broilerpyörökät

PE 11.11.
Bolognan soijakastike
Jauhelihakastike,
spaghetti
Pyttipannu

PE 18.11.
Kasviskolmiot,
tomaattisalsa
Tonnikalakastike, spagh.
Nakkipannu

LOUNAS PÄIVITTÄIN KLO 11–16

Myös vegaanivaihtoehto joka päivä.
Ruokalistat netistä: www.jyy.fi/ruokalistat

Opiskelijahinta 2,50 e sisältää leivän, levitteen ja juoman.
Jatko-opiskelijat 4,80 e, muut 5,40 e, **10 kappaleen ruokaliput:** opiskelijoille 24,00 e, jatko-opiskelijoille 48,00 e, muille 54,00 e.

Soraääni

suvaitsemattomuudelle

Sofi Oksasen mielestä kansanmurhia jää holokaustin varjoon, rasismiin suhtaudutaan Suomessa liian suvaitsevaisesti ja maailma menee konservatiivisempaan suuntaan. Epäoikeudenmukaisuus ärsyttää kirjailijaa suunnattomasti.

OLEN AINA halunnut kirjailijaksi. Julkaistut kirjat syntyvät tähän maailmaan. Mä olen tilauksesta kirjoittanut yhden jatkosarjan, joka oli viihteelliseksi tarkoitettu. Kyllä kirjailija pakon edessä ja rahapulassa kirjoittaa mitä vaan, mutta se oli hyvin hankalaa. Oli vaikea motivoitua itseään siihen työhön. Siksi kunnioitan viihdekirjailijoita.

Kirjailijan pitää reagoitaa siihen, mitä maailmassa tapahtuu. Kirjallisuus, joka on täysin irrallaan maailmasta, ei ole kauhean kiinnostavaa. Jo perusuunteeltani olen sellainen, että epäoikeudenmukaisuus ärsyttää hyvin paljon.

Suosio on vaikuttanut ajanpuutteena. Mitä tulee kirjoittamiseen, on täysin turha lähteä metsästä joutua. Täytyy kirjoittaa, kun itse kokee tai tarina vaatii. Jokin asia voi olla omasta mielestä hirveän hyvä, mutta ei suuren yleisön mielestä. Joillain lukijoilla on kauhean selvä käsitys siitä, mikä on mun paras kirja ja joillain ajatus, että tietty kirja on kaikkien mielestä paras. Eri asiat liikuttaa eri ihmisiä.

Se, mitä olen kirjoillani saanut aikaiseksi, riippuu maasta. Eri maissa pidetään eri asioita tärkeinä. Suomessa Viron historia oli enemmän tapetilla. Olin odottanut, että täällä ihmiskauppa herättäs enemmän kiinnostusta, mutta se oli toisarvoinen asia. Olin jo unohtanut oman ihmetykseni, kun alkoi ilmestyä käännöksiä, joissa ihmiskauppa oli tärkeämpänä pidetty aihepiiri. Siis muualla kuin Suomessa.

SUOMESSA ja länsimaissa ylipäänsä on ollut Neuvostoliiton ja kommunismin ihannoitua, romantisoitua. Se on vaikuttanut siihen, miksi Neuvostoliiton ihmisoikeuskysymyksiin ei ole kiinnitetty niin paljon huomiota. Miksi gulag ei ole yhtä tunnettu kuin holokausti Euroopassa tai koko maailmassa? Mitkä syyt vaikuttavat siihen, että yhdestä kansanmurhasta tulee se dominoiva kansanmurha. En tarkoita sitä, ettei holokaustista pitäisi kirjoittaa, mutta monet muut ovat unohtuneet. Mielenkiintoista sikäli, että Suomessa on enemmän gulagin kuin holokaustin uhreja ja heidän jälkeläisiään.

TÄÄLLÄ ON nyt hyvä sananvapauden tilanne verrattuna moneen muuhun maahan. Meillä on lähimenneisyydessä asioita, jotka ovat sananvapaudenvastaisia. Syntyy sukupolvi, jonka mielestä Che Guevara on tosi cool. Se on totalitaristi, joka on cool, ja sit on totalitaristeja, jotka eivät ole cool.

Suomalaiset ovat tosi rauhallista kansaa, jos ajatellaan vaikka ranskalaisia, jotka oppivat lakkoilun lapsena. Ranskassa lukioikäiset voivat olla barrikaadeilla eläkkeensä puolesta, joka tuntuu erittäin kaukaiselta.

Mutta ajatellaan rekisteröityjen parisuhteiden ja kirkon välistä kiistaa. Se sai kuitenkin yli 30 000 eroamaan kirkosta, mikä on todella poikkeuksellista aktiivisuutta millä tahansa mittakaavalla. Se oli piristävä esimerkki siitä, että suomalaiset reagoivat, jos on tarvetta.

Suomalaiset eivät ole barrikadeille menevää porukkaa. Mielenosoitukset eivät ole niin massiivisia kuin voisivat olla. Jos suomalaisille sopii paremmin nettiaktivismi, sehän on ihan hyvä asia. Jos ajatellaan koko maailmaa, Wikileaksin toiminta on tämän päivän vallankumousta. Se tapahtuu jossain muualla kuin fyysisessä todellisuudessa. Se on piristävää ja sellainen vallankumouksen muoto, jota ei osattu ennustaa.

SANANVAPAUESTA on Itä-Euroopan ja Baltian maissa on erilainen käsitys kuin Suomessa tai Pohjoismaissa yleensä. Kaiken voi sanoa -tyyppinen ajattelu ei kuulu länsimaiseen sananvapauskäsitteeseen, johon kuuluu myös vastuu. Rikollisen toiminnan, kuten rasismien, pitää pysyä rikollisena, jotta voimme kunnioittaa ihmisarvoa.

Joissain maissa sanavapaus käsitetään niin, että rasismi on sallittu. Sitten tullaan uuden ongelman eteen. Jos ajatellaan romanilannetta, se on aika kamalaa settiä mitä tapahtuu esimerkiksi

Unkarissa.

Sananvapaus ilman vastuuta, ihmisoikeuksien kunnioittamista, on aika vaarallista, koska siitä seuraa sellaisia toimenpiteitä, jotka aikoinaan johtivat valtaannousuun. Itsellekin on joskus raskasta seurata, miten sananvapauden sanana voi käsittää monella tavalla. Neuvostoliiton hajotessa ei tullut mieleenkään, että jouduttaisiin miettiä, että voi jummijammi, pitäisikö sananvapautta rajoittaa.

Sananvapaudesta netissä on tullut tuomioita, eikä ihmiset ymmärrä sitä. Ei ymmärretä, koska ajatellaan, että se on sananvapauden rajoittamista. Se on hankalaa.

MITÄ TULEE suvaitsevaisuuteen,

koko maailma on siirtymässä konservatiivisempaan suuntaan. On hämmentävää huomata, että maailma oli omassa lapsuudessa suvaitsevaisempi.

Suomi noudattelee yleiseurooppalaista trendiä: ollaan menossa konservatiivisempaan suuntaan. Yhä nuoremmat kannattaa niitä arvoja. Perussuomalaisen kannatus kertoo siitä. Suomessa on pitkään suhtauduttu suoranaiseen rasismiin, joka verhoillaan erilaisiin asioihin, liian suvaitsevaisesti. Reissatessa olen huomannut, että he, jotka jotain Suomesta tietävät, miettivät, miten suvaitsevaisesti Suomessa suhtaudutaan **Jussi Halla-ahoon**. Tai sitten **Teuvo Hakkaraisen** neekeri-kommentteihin. Ulkomaalaiset ovat kysyneet, miksi hän ei mene vankilaan? Se nähdään rikollisena ja rasistisena toimintana, ja monen ulkomaalaisen mielestä ois normaalia, että Hakkarainen saisi puheistaan tuomion.

NEUVOSTOLIITTO-teemaan ja suomalaisen sananvapauteen liittyvän julkaisen keväällä **Aleksandr Solzhenitsyn** *Vankileirien saariston*, joka on symboli suomettumiselle. Teoksen julkaisu-historia on niin mielenkiintoinen. Se vaikuttaa siihen, miksi itse halusin julkaista kirjan ja hankin ne oikeudet Silberfeldt-kustantamolleni.

Kyseinen kirja on niin vanha, että se alkaa kadota kirjastoista. Sitä on vaikea saada. Kyseessä on teos, joka kuuluu suomalaisten historiaan. Sen kuuluu olla saatavilla.

JA JYVÄSKYLÄ. En mä juuri käy siellä. Olin kirjajessuilla keväällä. Ylipäänsä vierailuni kaupungeissa ovat työpanotteisia. Ei Jyväskylä tunnu enää kodilta.

Elina Mäenpää

toimittaja@jyy.fi

KUVA: TONI MÄRKÖNEN

Arvaa kumman valitsin: Pikavipin vai iltatyön?

Työ, jossa tienaat opiskeluiden ohella:

- vapaus valita työajat
- tuntipalkka + provisio
- täysi koulutus tehtäviin
- jää aikaa elämiseenkin

Käy tutustumassa:

<http://www.nipo.fi/opiskelijat>
045 278 2581 | rekry@nipo.fi

JEANS OFFER!!!

McMax

Kundien farkut

34,95

(black 49,90 €, grey 59,90 €)

Tarjous on voimassa 7.11.-21.11. tai niin kauan kuin tuotteita riittää.

Join us on
facebook
now!

JACK & JONES® BLEND®
OUTFITTERS® NATION LT DIESEL

MICK'S

TORIKESKUS

www.micks.fi
2.krs. Puh. 0403102403. Ma-pe 9.30-19, la 9-16

Kaupungin paras tapahtumakalenteri

Facebookin Jyväskylän ylioppilaslehti -sivulta näet yhdellä vilkaisulla, mitä kaupungissa tapahtuu tänään ja tulevina päivinä.

Ilmoita tapahtumasi: jylkkari.fi/ilmoita

ILTATYÖTÄ OPISKELIJOILLE!

Tarjoamme opiskelijoille iltatyötä sekä mahdollisuuden mm. palkalliseen työharjoitteluun. Hanki itsellesi työkokemusta, jota tulevaisuuden työnantajat arvostavat.

Miksi valita juuri Mega kaikista vaihtoehdoista?

- Olemme luotettava ja vakavarainen organisaatio
- Jatkuva takuupalkka (palkka joka ikiseltä tunnilta, myös koulutusajalta)
- Palkka kaksi kertaa kuussa (7. ja 22. päivä)
- Maksamme selkeän provisio
- Ei peruutusvaraa (tiedät päivittäin paljon olet tienannut)
- Myyntiprojektit ovat monipuolisia ja vaihtelevia – yhteistä niille ovat tunnetut, luotettavat toimeksiantajat ja laadukkaat tuotteet
- Hyvä, nuorekas ja kannustava työilmapiiri
- Käytössämme on atk-pohjainen soittojärjestelmä

Megassa osataan, voidaan ja halutaan tehdä hyvää tulosta! Aloittamalla heti ehdit tienata vielä jouluksi rahaa!

Ota heti yhteyttä ja kysy lisää!

Arkisin kello 16 jälkeen: Olli Vainio, puh. 045 7731 3752

Asemakatu 11 A, 40100 Jyväskylä
www.sm-mega.fi

Suoramarkkinointi
MEGA

Suoramarkkinointi Mega Oy on vuonna 1986 perustettu Suomen johtava telemarkkinointiyhtiö. Toimimme 16 paikkakunnalla työllistäten noin 400 henkilöä. Kuulumme Talentum-konserniin (www.talentum.fi).

39,95
29,95
16,95
22,95
26,95
69,-
99,-

Laadukas Samsonite-tehtaan **TARJOUS VETO-LAUKKU** 4 PYÖRÄLLÄ
• monipuoliset taskut
• musta, turkoosi, oranssi, pun.
RAJOITETTU ERÄ

TARJOUSPÄIVÄT

Naisten ja miesten NAHKA-SORMIKKAAT
• ohuella vuorella
5,95 (12€)

Nuorten NAHKA-SORMIKKAAT
• paljon eri värejä
2,95 (4€)

Naisten NEULE-LAPASET
• ihinsulatevuorella
4,95 (6€)

Suosittu FLEECE-SORMIKKAAT
• nahkavahvikkeella
3,95 (7,90€)

Lämpimät NEULE-LAPASET
• musta, valk.
6,95 (10€)

Naisten ja miehille TUPSUPIPO
• kaksi väriä
2,95 (6€)

MINI LAUKKU
Laukkujen erikoisliike palvelua jo vuodesta 1975 - P. (014) 614 465
www.laukkuja.fi
Asemakatu 5, Forum Ark. 9.30-20, la 10-17

Shoppailu Sunnuntai
Palvelemme sunnuntaisin klo 12-16